

Ettersendes

Utv.sak nr. 50/09 09/1797
TAPSDELING STARTLÅN

Unntatt offentlighet, jf. Offl § 23

Utv.sak nr. 51/09 09/1819
KLAGE - AVSLAG PÅ SØKNAD OM STARTLÅN

Unntatt off., jf. Offl§13/Fvl§13

Utv.sak nr. 52/09 09/847
SALG AV KOMMUNALE BOLIGER

Unntatt off., jf. Offl§13/Fvl§13

<p>Ås, 10.06.2009</p> <p>Johan Alnes Ordfører</p>	<p>Eventuelt forfall eller inhabilitet meldes til Vibeke Berggård, tlf. 64 96 20 04 eller e-post: vibeke.berggard@as.kommune.no (Det sendes personlig svar på at slik e-post er mottatt, dersom svar ikke mottas innen rimelig tid før møtet må telefonbeskjed gis.)</p> <p>Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.</p>
---	--

REFERATSAKER TIL FORMANNSKAPET 17.06.2009

Innkallinger:

1. Kommunestyret 17.06.2009
2. Nordre Follo Renseanlegg, representantskapsmøte 29.05.2009

Protokoller:

3. Administrasjonsutvalget 04.06.2009
4. Hovedutvalg for teknikk og miljø 04.06.2009
5. Hovedutvalg for helse og sosial 03.06.2009
6. Hovedutvalg for oppvekst og kultur 03.06.2009
7. Ås eldreråd 08.06.2009
8. Kommunalt råd for funksjonshemmede 02.06.2009
9. Hovedutvalg for oppvekst og kultur, drøftingsmøte 27.05.2009

Årsmeldinger2008:

10. Bufetat
11. Konkurransetilsynet
12. Vinmonopolet

Utv.sak nr 43/09

UTARBEIDELSE AV HANDLINGSPROGRAM MED ØKONOMIPLAN 2010 - 2013

Saksbehandler: Ellen Grepperud

Arkivnr: 124

Saknr.: 09/1818

Utvalg

Utv.sak nr

Møtedato

Formannskapet

43/09

17.06.2009

Rådmannens innstilling:

1. Arbeidet med plan- og budsjettprosessen gjennomføres som beskrevet i saksutredningen.
2. De foreløpige økonomiske rammene for 2010 – 2013 reduseres med følgende beløp:
Sentraladministrasjonen : 1,633 mill kroner
Oppvekst og kultur: 5,074 mill kroner
Helse- og sosial : 5,878 mill kroner
Teknikk og miljø: 2,189 mill kroner
3. Det arbeides videre med de områdene hovedutvalgene mener bør vurderes med tanke på å redusere kostnadene og øke inntektene.

Rådmannen i Ås, 11.06.2009

Per A Kierulf

Tidligere politisk behandling:

Formannskapet

Avgjørelsesmyndighet:

Formannskapet

Behandlingsrekkefølge:

Formannskapet

Vedlegg som følger saken trykt:

- Framdriftsplan for arbeid med handlingsprogram med økonomiplan 2010-2013
- Struktur på handlingsprogram og økonomiplan 2010 – 2013
- Oppsummeringsnotat fra møtene i HHS, HOK og HTM
- Foreløpige økonomiske rammer

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:

- Kommuneplan 2007 - 2019
- Handlingsprogram 2009-2012
- Årsmelding 2008
- 1. tertialrapport 2009

Utskrift av saken sendes til:

Medlemmene i rådmannens ledergruppe

SAKSUTREDNING**Fakta i saken**

Formannskapet besluttet i møte 11.02.09 å nedsette en politisk arbeidsgruppe for å avklare hvordan strukturen på handlingsprogram med økonomiplan kan forbedres, samt hvordan kommunen kan få en bedre plan- og budsjettprosess i årsløpet. Arbeidsgruppas anbefalinger ligger til grunn for arbeidet med handlingsprogram 2010 – 2013.

1. Økonomisk situasjon

Ås kommune har i flere år effektivisert tjenestene for å utnytte ressursene best mulig og sikre tjenestetilbudet. Innsparinger som er blitt vedtatt har i all hovedsak blitt realisert. Imidlertid har man ofte måttet konstatere at de økonomiske rammebetingelsene har blitt dårligere. Dette skyldes blant annet at inntektene til Ås kommune ikke har økt så mye som for kommunesektoren generelt fordi skatteinntektene ikke har hatt samme vekst som for landsgjennomsnittet.

Den økonomiske analysen for 2008 viser imidlertid at kommunen er på rett vei når det gjelder driftskostnadene. Ås kommune har lyktes i å gjøre innsparinger gjennom fast økonomistyring. Tidligere har utgiftsnivået vært høyere enn for gjennomsnittet av de andre kommunene i Follo og Akershus, men utgiftsnivået er nå litt lavere. Imidlertid har Ås kommune en gjeldsbelastning som er større, og et inntektsnivå som er lavere enn for sammenliknbare kommunegrupper. Dette betyr at Ås kommune også i tiden framover må ha et lavere utgiftsnivå enn andre kommuner i Follo og Akershus.

1.1 Status og nye forutsetninger

Netto driftsresultat er differansen mellom driftsinntekter og driftsutgifter. Det har vært en sentral indikator siden den ble innført som begrep i 1991. Netto driftsresultat er i gjeldende økonomiplan:

	2009	2010	2011	2012
Netto driftsresultat i mill. kr*)	5,8	6,7	12,1	22,5
I prosent av driftsinntektene	0,8	0,8	1,5	2,7

*) Basert på dagens regler for føring av momskompensasjon

I opprinnelig budsjett for 2008 var netto driftsresultat minus 1,4 prosent. På grunn av avkastningen av e-verksmidlene er resultatet for 2008 blitt ytterligere svekket til minus 3,2 prosent av driftsinntektene. Det negative resultatet for 2008 er dekket inn med bruk av fond. Dette har medført at midler på disposisjonsfond er redusert i betydelig grad i løpet av 2008.

Tabellen viser en utvikling i netto driftsresultat som går i riktig retning. Imidlertid vil slike framskrivninger være såpass usikre at endringer i sentrale forutsetninger kan endre bildet i vesentlig grad.

Endringer i forutsetninger i 2008/09

Det som har skjedd av større endringer etter at gjeldende økonomiplan ble vedtatt i desember og som kan få konsekvenser for forutsetninger som er gjort kan kort oppsummeres slik:

- Regnskap 2008 viser at det er behov for å se nærmere på de forutsetninger som ble lagt til grunn for tre av inntektsanslagene i gjeldende økonomiplan:
 - skjønnsmidler barnehage (for lavt?)
 - salg av sykehjemsplasser (vanskelig å selge plasser)
 - skatt (for høyt?).
 Nye vurderinger av disse tre inntektsanslagene vil bli foretatt til høsten.
- Første tertialrapport 2009 viser at det er avsatt 12,5 mill. kroner for lite i 2010 til lønnvekst. Det legges nå til grunn et rentenivå på 3,5 prosent. Dette er 1 prosentpoeng lavere enn i gjeldende økonomiplan og tilsvarer i underkant av 6 mill. kroner lavere renteutgifter. I forhold til etatenes rammer viser 1. tertial at det er avdekket utgifter/nye behov som tilsier at etatenes rammer for 2010 bør endres med følgende beløp:

Etat	Beløp
Sentraladministrasjonen	2,5 mill kroner
Oppvekst og kultur	1,45 mill kroner
Helse og sosial	3,1 mill kroner
Teknikk og miljø	1,64 mill kroner

Det vises til vedlegg 6 for en nærmere oversikt.

- Signaler i kommuneproposisjonen 2010 tilsier at kommuneøkonomien vil bli styrket. Det ser ut til at Ås kommune vil få om lag 5 mill. kroner mer i skatt og rammetilskudd enn det som ligger til grunn i gjeldende økonomiplan. I dette beløpet er det korrigert for demografisk utvikling. I kommuneproposisjonen blir det pekt på at en styrket kommuneøkonomi vil gi rom for en styrking av skoletilbudet, det kommunale barnevernet og en oppfølging av Omsorgsplan 2015.

1.2 Investeringsprogram

Investeringsprogrammet er lavt i gjeldende plan, spesielt for 2011 og 2012. Lavt investeringsnivå vil etter hvert ha stor positiv virkning for netto driftsresultat. Rådmannen legger til grunn at investeringsprogrammet fortsatt må være stramt. Ås kommune har hatt et sterk befolkningsvekst de siste årene, og i gjeldende plan er det lagt til grunn en fortsatt sterk vekst. Dette kan utfordre tjenestekapasiteten i kommende fireårsperiode.

1.3 Nye behov som får økonomiske konsekvenser

- Gjennomføring av tiltak i klima- og energiplanen vil i planperioden få økonomiske konsekvenser. I første omgang er dette knyttet til et behov for å utrede hvilke tiltak det er mest effektivt at kommunen iverksetter for å redusere klimagassutslippene og energiforbruket.
- Etablering av kommunal vederlagordning for tidligere barnevernsbarn, jf. f-sak 44/09.
- Rutineendringer fra statens side har medført at kommunene må bruke større ressurser dersom man skal kunne administrere vederlagsberegning for institusjonsopphold på en forsvarlig måte. Staten har signalisert at det vil komme en ny vederlagsforskrift som skal være enklere å administrere, men i skrivende stund er det uklart om når den kommer og hva den vil inneholde.

1.4 Innsparingstiltak og inntekspotensialet

Ovennevnte forhold tilsier at Ås kommune fortsatt vil ha store økonomiske utfordringer. For å øke den økonomiske handlefriheten samt øke mulighetene for omprioriteringer legges det til grunn at etatenes foreløpige nettorammer reduseres med tre prosent i forhold til gjeldende plan, jf. formannskapetets behandling 13. mai 2009. Dette tilsvarer et beløp i underkant av 14,8 mill. kroner. Rådmannen legger til grunn følgende forutsetninger for de foreløpige nettorammer:

- Utgangspunktet for rammen for 2010 ligger i vedtatt økonomiplan 2009-2012.
- En del utgifter som er påvist ved 1. tertial legges til de foreløpige rammer, jf. punkt 1.1.
- Eventuelle utgifter som blir påvist etter dette må dekkes innenfor etatenes rammer såfremt det ikke følger "friske midler" til dette eller gjennom vedtak i kommunestyret.
- Reduksjoner som gjennomføres i 2010 vil i enkelte tilfeller ikke gi full effekt det første året. Innsparte beløp måles i forhold til full årseffekt.
- De innsparte beløpene for 2010 videreføres for hele planperioden.

Som en oppstart i arbeidet med handlingsprogram med økonomiplan 2010 – 2013 har hovedutvalgene diskutert hvilke området det er viktig og vurdere med tanke på å redusere kostnadene og øke inntektene. Oppsummeringsnotat fra disse møtene følger vedlagt. Hovedutvalgenes anbefaling så langt er at følgende områder skal vurderes:

Fra hovedutvalg for helse- og sosial:

- Sykehjemsdekning
- Egenbetaling / maxpris - satser
- Forebyggende tiltak
- Kjøkkentjenesten / salg av mat
- Leasing av biler
- Sykefravær
- Vikarbruk fra vikarbyråer
- Konsulentbruk
- NAV - virkemidler som for eksempel kvalifiseringsprogrammet
- Bemanning / turnover
- Utsettelse av nye planlagte tiltak

Fra hovedutvalg for oppvekst og kultur:

- Vurdere skolestruktur
- Vurdere ikke lovpålagte tjenester
- Skjerme spesialpedagogiske tiltak
- Se på overlappende tilbud
- Vurdere støtten til lag og foreninger

Fra hovedutvalg for teknikk og miljø:

- Organisering av teknisk etat, bl a eiendomsforvaltningen mtp å opprette eiendomsselskap
- Gjennomgå samlet bilbruk
- Salg av kommunale boliger/eiendomsmasse
- Styring med energibruken, som igjen gir mulighet for innsparing
- Systemer for bedre vedlikehold av kommunale bygg
- Effektivisere renhold
- Kommunens etater/avdelinger belastet husleie vurderes
- Vurdere vaktmesterordningen
- Vurdere bruk av ekstern konsulenthjelp til effektivisering av kommunen
- Gjenninnføre timeregistrering på vedlikeholdssiden
- Profesjonell (gjerne intern) styring av byggeprosesser
- Nedklassifisere alle kommunale veier som i liten grad tjener allmene transportformål.
- Klargjøre/avgrense kommunens rolle i forhold til frivilligheten med hensyn på mange typer tiltak.
- Kutte deltagelse i interkommunalt kultursamarbeid

PRIORITERTE INNSATSOMRÅDER

Det er helt nødvendig at den økonomiske virkeligheten legger premissene for mål og tiltak i handlingsprogrammet. Med utgangspunkt i kommuneplan 2007 – 2019 og gjeldende handlingsprogram foreslår rådmannen at følgende innsatsområder blir prioritert innenfor de fire fokusområdene samfunn, brukere, økonomi og medarbeidere:

Samfunn

Lokalsamfunnsutvikling

- Arbeid med kommuneplan 2011 – 2023 med sikte på endelig vedtak i første terial 2011
- Sikre nødvendige utviklingsmuligheter for UMB, NVH og VI
- Følge opp klima- og energiplanen

Arealforvaltning, eiendommer og teknisk infrastruktur

- Oppfølging av resultatet fra gjennomgangen av organiseringen av teknisk etat
- Salg av kommunale boliger/eiendomsmasse

Brukere

Barn og unge

- Tilbud til elever med behov for spesialpedagogisk hjelp

- Gjennomgang av barnehagetilbudene i Ås (ressurser, organisering, bemanning, fordeling av barn, spesialpedagogisk tilbud)

Voksne

- Følge opp temaplan for helse- og omsorgstjenester
- Etablere en god balanse mellom korttids- og langtidssykehjemsplasser, dagplasser, hjemmetjenester og omsorgsboliger

Økonomi

- Konkretisere innsparingstiltak og inntekspotensialet som bidrar til å bedre kommunens økonomi

Medarbeidere

- Beholde og rekruttere kvalifiserte arbeidstakere
- Redusere sykefraværet i kommunen

Politisk deltakelse i arbeidet

I arbeidet med handlingsprogram 2010 – 2013 er det lagt opp til 2 møter med hovedutvalgene og 2 møter med formannskapet/lederne av hovedutvalgene før politisk behandling av handlingsprogram med økonomiplan. Dette er i tråd med anbefalingene fra den politiske arbeidsgruppa. Målet er å skape et godt politisk eierskap til innholdet i handlingsprogrammet.

Det første møte med hovedutvalgene ble gjennomført i juni. For å konkretisere forslagene til hvilke området det er viktig og vurdere med tanke på å redusere kostnadene og øke inntektene er det lagt opp til ett oppfølgingsmøte i hovedutvalgene i august. Møtene i Formannskapet/lederne av hovedutvalgene vil bli gjennomført i september og oktober. I septembermøte er det lagt opp til en diskusjon om helheten med grunnlag i anbefalingene fra hovedutvalgene. I oktobermøte er statsbudsjettet lagt fram og viktige faktorer som styrer rammen vil bli diskutert, samt gapet mellom inntekter og utgifter.

Resultatene fra møtet er et viktig grunnlag i arbeidet med forslag til handlingsprogram og økonomiplan 2009-2012.

Vedlegg 1

Framdriftsplan for arbeid med handlingsprogram med økonomiplan 2010-2013

(Planen er basert på møteplan for kommunestyret, formannskap og hovedutvalg høsten 2009)

DATO	BESKRIVELSE
13.05.09	Orientering i formannskapet <ul style="list-style-type: none"> • Etatenes foreløpige økonomiske rammer v/rådmann • Struktur på handlingsprogram/økonomiplan og prosess v/lvar Ekanger
3.06.09/4.06.09	Diskusjon i de enkelte hovedutvalgene innenfor de respektive ansvarsområdene <ul style="list-style-type: none"> • Innledning – Årshjul/Foreløpige økonomiske rammer/Utfordringer, prioriteringer og tiltak/Lokalt målkart og ambisjonsnivå • Politiske signaler fra hovedutvalgene
17.06.09	Sak om arbeidet med handlingsprogram og økonomiplan behandles i formannskapet
26.08.09	Diskusjon i de enkelte hovedutvalgene innenfor de respektive ansvarsområdene fortsetter <ul style="list-style-type: none"> • Konkretisere og prioritere forslag fremkommet i hovedutvalgene i juni.
23.09.09	Dialogmøte med formannskapet/Leder av hovedutvalgene <ul style="list-style-type: none"> • Prioriteringer
14.10.09	Budsjettkonferanse med formannskapet <ul style="list-style-type: none"> • Statsbudsjettet er lagt fram og viktige faktorer som styrer rammen diskuteres, bl a skattenivå og rentenivå. • Gapet mellom inntekter og utgifter diskuteres
28.10.09	Rådmannen presenterer muntlig handlingsprogram og budsjett for formannskapet
12.11.09	Handlingsprogram og økonomiplan 2008-2011 behandles 1. gang i formannskapet og hovedutvalgene
26.11.09	Handlingsprogram og budsjett behandles 2. gang i formannskapet
	Handlingsprogram og budsjett ligger ute til offentlig ettersyn.
9.12.09	Handlingsprogram og budsjett behandles av kommunestyret.

Struktur på handlingsprogram og økonomiplan 2010 - 2013

1.0 Hovedtrekk og profil i handlingsprogrammet

- Innledning
- Sentrale utfordringer

2.0 Forutsetninger for handlingsprogramperioden

- Statsbudsjettet – hovedtrekk som berører kommunesektoren. Konsekvensene for Ås behandles i kapittel 4.4
- Befolkningsutvikling 2010 – 2013, boligbygging og tjenestetilbud/-kapasitet
- Hovednøkkeltall i KOSTRA, dekningsgrad og produktivitet - et grunnlag for prioritering i neste handlingsprogramperiode
- Brukerundersøkelser i 2009 og medarbeiderundersøkelsen i 2008 - et grunnlag for prioritering i neste handlingsprogramperiode

3.0 Fokus i handlingsprogrammet

- Kommuneplanen/gjeldende handlingsprogram - mål og felles målkart

3.1 Samfunn

- Mål og kritiske suksessfaktorer for måloppnåelse

3.2 Brukere

- Mål og kritiske suksessfaktorer for måloppnåelse

3.3 Medarbeidere

- Mål og kritiske suksessfaktorer for måloppnåelse

3.4 Økonomi

- Mål og kritiske suksessfaktorer for måloppnåelse
- Driftsbudsjett og etatenes/sentraladministrasjonens netto driftsramme – hovedtall
Hovedprioriteringer som foreslås inn i budsjettet
- Investeringsbudsjett og investeringsbudsjett fordelt på etatene/sentraladministrasjonen
Hovedprioriteringer som foreslås inn i budsjettet
- Inntektsgrunnlag (skatt, rammetilskudd, gebyrinntekter og egenandeler)
Drøfting av kritiske faktorer for inntektsanslagene
- Lånegjeld, renter og avdrag
- Fond

4.0 Tjenesteområdene

4.1 Oppvekst og kultur

- Målkart
- Utfordringer og tiltak innenfor fokusområdene medarbeidere og økonomi
- Budsjettforslag (drift og investering) relatert til punktene 4.1.1-4.1.3

4.1.1 Barnehager og skoler

- Tjenestens omfang og innhold
- utfordringer og tiltak i forhold til fokusområdene samfunn og brukere

4.1.2 Fritidstilbud, kulturskole, bibliotek og kulturhus

- Tjenestens omfang og innhold
- utfordringer og tiltak i forhold til fokusområdene samfunn og brukere

4.1.3 Voksenopplæring og flyktningtjenesten

- Tjenestens omfang og innhold
- utfordringer og tiltak i forhold til fokusområdene samfunn og brukere

4.2 Helse og sosial

- Målkart
- utfordringer og tiltak innenfor fokusområdene medarbeidere og økonomi
- Budsjettforslag (drift og investering) relatert til punktene 4.2.1-4.2.3

4.2.1 Pleie og omsorg

- Tjenestens omfang og innhold (barn og voksne med funksjonshemming, pleie og omsorg, driftsenheten og forvaltningsenheten)
- utfordringer og tiltak i forhold til fokusområdene samfunn og brukere

4.2.2 Sosial

- Tjenestens omfang og innhold (Barnevern, Sosialtjenester og Psykiske lidelser)
- utfordringer og tiltak i forhold til fokusområdene samfunn og brukere

4.2.3 Helsetjenester

- Tjenestens omfang og innhold (Forebyggende og helsefremmende tiltak)
- utfordringer og tiltak i forhold til fokusområdene samfunn og brukere

4.3 Lokalsamfunnsutvikling og tekniske tjenester

- Målkart
- utfordringer og tiltak innenfor fokusområdene medarbeidere og økonomi
- Budsjettforslag (drift og investering) relatert til punktene 4.3.1-4.3.4

4.3.1 Lokalsamfunnsutvikling (kommuneplan/regulering/bygg, miljø, arbeidsliv/næringsliv)

- Tjenestens omfang og innhold
- utfordringer og tiltak i forhold til fokusområdene samfunn og brukere

4.3.2 Friluftsliv, nærmiljø og idrett

- Tjenestens omfang og innhold
- utfordringer og tiltak i forhold til fokusområdene samfunn og brukere

4.3.3 Teknisk service og infrastruktur (Samferdsel, vannforsyning, avløp/vannmiljø, renovasjon)

- Tjenestens omfang og innhold
- utfordringer og tiltak i forhold til fokusområdene samfunn og brukere

4.3.4 Eiendomsforvaltning

- Tjenestens omfang og innhold
- utfordringer og tiltak i forhold til fokusområdene samfunn og brukere

4.4 Sentraladministrasjonen

- Målkart
- utfordringer og tiltak innenfor fokusområdene medarbeidere og økonomi
- Budsjettforslag (drift og investering)

4.4.1 Stab og støtte

- Tjenestens omfang og innhold
- utfordringer og tiltak i forhold til fokusområdene samfunn og brukere

Vedlegg

- 1. Nye planer og planer som skal rulleres**
- 2. Div. økonomiske oversikter**

Vedlegg 3

Oppsummering av prosess/dialog i HHS 03.06.2009

HHS-leder orienterte om arbeidet gjennomført i den politiske arbeidsgruppen, og forutsetninger som er lagt til grunn for prosessen som starter opp i hovedutvalgene.

Etatssjef orienterte om etatens oppgaver, KOSTRA – tall 2008, resultater fra medarbeider-, bruker- og pårørendeundersøkelser 2009, økonomiske forutsetninger og føringer gitt av formannskapet og forslag til diskusjonsområder.

Områder som ble diskutert/konkretisert:

- Sykehjemsdekning
- Egenbetaling / maxpris - satser
- Forebyggende tiltak
- Kjøkkentjenesten / salg av mat
- Leasing av biler
- Sykefravær
- Vikarbruk fra vikarbyråer
- Konsulentbruk
- NAV - virkemidler som for eksempel kvalifiseringsprogrammet
- Bemanning / turnover
- Utsettelse av nye planlagte tiltak

Flere konkluderte allerede tidlig med at når det skal tas større grep, som innebærer kutt med nærmere 6 millioner i HHS, ønsker de å diskutere dette først i sine partigrupper.

Dersom utgiftene skal ned i helse- og sosial med 3 % nytter det ikke å kutte etter osthøvelprinsippet.

Til slutt i møtet understreket leder at det forventes at alle bidrar aktivt i den videre prosessen; først og fremst ved å starte en diskusjon i egne grupper med utgangspunkt i det hver enkelt sa i HHS-møtet, og erklært forståelse av at det må tas større og mer omfattende grep, dernest å delta i den kommunale prosessen. Innledning og den foreløpige diskusjonen i HHS gir grunnlag for det.

Vedlegg 4

Oppsummering av prosess/dialog i HOK 03.06.2009

Oppvekst- og kultursjefen innledet med status og utfordringer i etaten, KOSTRA-tall 2008, litt om resultater fra brukerundersøkelsen i barnehager, økonomiske forutsetninger og føringer gitt fra formannskapet.

Med utgangspunkt i innledningen diskuterte hovedutvalget hvilke områder som måtte vurderes med hensyn til innsparinger og hvilke områder som måtte skjermes. Hvis etaten skal kutte md 3%, nytter det ikke med ostehøvelprinsippet, men hele tjenesteområder må vurderes.

Følgende ble foreslått:

- Se på skolestrukturen for å spare større beløp
- Se på ikke lovpålagte tjenester
- Vurdere organiseringen av av oppgavefordelingen i etaten
- Se på overlappende tilbud internt i etaten og mellom etatene
- Vurdere støtten til lag og foreninger
- Skjerme spesialpedagogiske tiltak

Vedlegg 5Oppsummering av prosess/dialog i HTM 04.06.2009

Handlingsprogram og økonomiplan 2010-2013 – diskusjon og prioriteringer
Etter en kort innledning ved teknisk sjef ble ordet gitt fritt. Det kom følgende innspill:

Krf:

- For å effektivisere eiendomsforvaltningen vurderes det å opprette eiendomsselskap AP:

- Gjennomgå samlet bilbruk – Samarbeid på tvers av etatene
- Vi har vedtatt å selge kommunale boliger – Fortgang
- Vi har en utmerket klima- og energiplan – Den må jo lede til lavere energibruk
- Grønn kommune sammen med bl.a. Lier og Re – utløse penger?
- Vedlikehold av offentlige bygg må tas før husene faller sammen. – Stille krav til beboere og brukere

Høyre

- Salg av kommunal eiendomsmasse
- En ekstern gjennomgang av teknisk etat
- Muligheter for redusering av bruk av energi

V

- System for bedre salg av kommunale eiendommer
- System for bedre vedlikehold av kommunale eiendommer (jfr. privat vedlikehold av Åsgård skole 1993-95, foreldredugnad)
- Klima- og energiplanen har gitt en mye bedre oversikt over energibruken i Ås kommune (ved stor arbeidsinnsats fra administrasjonen som vil kunne gi både bedre styring med energibruken og mulighet for innsparing.

Frp

- Effektivisere renholdet
- Kommunens etater/avdelinger belastes husleie (når ting ikke "koster noe", brukes mer)
- Vurdere "gode gamle" vaktmestere
- Ved salg av kommunal eiendom må økonomiske aspekt telle mye
- Vurdere bruk av ekstern konsulenthjelp til effektivisering av kommunen
- Gjenninnføre timeregistrering på vedlikeholdssiden (da først vet man hva ting koster)
- Profesjonell (gjærne intern) styring av byggeprosesser

SP

- Vedlikehold av bygg

SV

Innsparinger knyttet til tiltak nevnt i handlingsplanen

- Nedklassifisere enkelte grusveier" kan utvikles til: Nedklassifisere alle kommunale veier som i liten grad tjener allmene transportformål. Likevel slik at allmen adgang sikres (andel i privat vei). Dette kan være et nødvendig svar dersom tilsvarende nedklassifisering skjer med strekninger av fylkesvei og riksvei.
- Klargjøre/avgrense kommunens rolle i forhold til frivilligheten med hensyn på mange typer tiltak. (Avgrensing til planmessig og juridisk avklaring samt delvis ansvar for materiell).

- Oppgradere forvaltningen av eiendomsmassen. Vurdere opprettelse av et kommunalt eiendomsselskap – styre via standarder og mål (sanere flere punkter som går på direkte styring)
- HTM ser for øvrig ingen innsparingsmuligheter knyttet til målsettingene i handlingsplanen annet enn å ”sette ned tempoet” på prosjekter som betales over det kommunale budsjett mer allment.

Andre tiltak

- Kutte deltagelse i interkommunalt kultursamarbeid, som svar på nabokommunenes likegyldige opptreden med hensyn på Ås stasjon.
- Salg av eiendom på Dyster-Eldor.

Nødvendige påplussinger / endringer:

- Forskuttering av gang- og sykkelvei Kjærnes.
- Oppgradering / reorganisering av administrasjonen.
- Standardisere og effektivisere former for samarbeid med frivilligheten.
- HTM ønsker å se nærmere på enkelte fond/poster arbeidsressurser, som kan synes å ha vært ut av politisk kontroll.
- Digitalisering av reguleringsplaner på web

Utv.sak nr 44/09
ETABLERING AV KOMMUNAL VEDERLAGSORDNING
- VEDTEKTER OG FINANSIERING

Saksbehandler: Jan Einbu	Arkivnr: 273	Saknr.: 08/2834
Uvalg	Utv.sak nr	Møtedato
Hovedutvalg for helse og sosial	1/09	14.01.2009
Formannskapet	2/09	28.01.2009
Kommunestyret	8/09	04.03.2009
Hovedutvalg for helse og sosial (utkast)	14/09	29.04.2009
Hovedutvalg for helse og sosial	16/09	03.06.2009
Formannskapet	44/09	17.06.2009
Kommunestyret	/	

Hovedutvalg for helse og sosials innstilling 03.06.2009:

1. Ås kommune vedtar vedtekter til kommunal vederlagsordning for tidligere barnevernsbarn, alternativ 1, med følgende endringer til ny § 2 i vedtekene:
Det oppnevnes et vederlagsutvalg bestående av tre uavhengige medlemmer og to uavhengige varamedlemmer. Medlemmer og varamedlemmer i utvalget bør ikke ha eller ha hatt politiske verv i Ås, eller være ansatt eller ha vært ansatt i kommunen. Medlemmer og varamedlemmer bør ha kompetanse blant annet innen psykologi og/eller barnevernspedagogikk.
2. Utgifter til ordningen innarbeides med rullering av kommunens økonomiplan 2010-2013.
3. I løpet av 2009, og i god tid før ordningen iverksettes, tar Ås gjennom Follorådet initiativ til fellesdrøfting mellom kommuner og myndigheter i Akershus (Fylkesmannen og fylkeskommunen) for å se om det er grunnlag for samordning eller samarbeid blant annet om felles sekretariatsfunksjon. Ordningen kan revurderes når/hvis andre Follo-kommuner etablerer liknende ordninger og det er aktuelt med et samarbeid, men dog ikke slik at Ås får en dårligere ordning enn den som allerede er vedtatt.

Hovedutvalg for helse og sosials behandling 03.06.2009:

Tommy Skar(A) fremmet følgende endringer til rådmannens innstilling:

FORSLAG TIL NY § 2 I VEDTEKTER:

Det oppnevnes et vederlagsutvalg bestående av tre uavhengige medlemmer og to uavhengige varamedlemmer. Medlemmer og varamedlemmer i utvalget bør ikke ha eller ha hatt politiske verv i Ås, eller være ansatt eller ha vært ansatt i kommunen. Medlemmer og varamedlemmer bør ha kompetanse blant annet innen psykologi og/eller barnevernspedagogikk.

FORSLAG OM NYTT PKT 3 I INNSTILLINGEN:

I løpet av 2009, og i god tid før ordningen iverksettes, tar Ås gjennom Follorådet initiativ til fellesdrøfting mellom kommuner og myndigheter i Akershus (Fylkesmannen og fylkeskommunen) for å se om det er grunnlag for samordning eller samarbeid blant annet om felles sekretariatsfunksjon. Ordningen kan revurderes når/hvis andre Follokommuner etablerer liknende ordninger og det er aktuelt med et samarbeid, men dog ikke slik at Ås får en dårligere ordning enn den som allerede er vedtatt.

Votering:

Rådmannens innstilling med endringsforslag av Tommy Skar (A) ble enstemmig tiltrådt.

Rådmannens innstilling 19.05.2009:

1. Ås kommune vedtar vedtekter til kommunal vederlagsordning for tidligere barnevernsbarn, jf. vedlegg 1.
 2. Utgifter til ordningen innarbeides med rullering av kommunens økonomiplan 2010-2013.
 3. Ordningen kan revurderes når/hvis andre Follokommuner etablerer liknende ordninger og det er aktuelt med et samarbeid.
-

Tidligere politisk behandling:

Kommunestyret 04.03.2009, K-sak 8/09

Hovedutvalg for helse og sosial 29.04.2009, HHS-sak 14/09

Vedlegg som følger saken trykt:

1. Vedtekter for vederlagsordning for tidligere barnevernsbarn i Ås kommune.
2. Rådmannens kommentarer til vedtekter.

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Hovedutvalg for helse og sosial
Formannskap
Kommunestyret

Utskrift av saken sendes til:

Helse- og sosialsjef
Hovedutvalg for helse og sosial, ref.sak
Økonomisjef
Revisor

SAKSUTREDNING:

Fakta i saken:

Ås kommunestyre fattet følgende vedtak i K-sak 8/09, 4.3.2009:

1. Ås kommune etablerer en kommunal oppreisningsordning for personer som har vært utsatt for overgrep eller opplevd uverdige omsorgsforhold i institusjon under Ås kommunes barnevernsomsorg, eller mens de var i fosterhjem oppnevnt av barnevernet i Ås kommune i perioden 1945-1980.
2. Rådmannen fremmer ny sak med forslag til vedtekter og finansiering av oppreisningsordningen og som belyser konsekvensene innen 1. mai 2009.

Denne saken er en oppfølging av kommunestyrets vedtak pkt.2.

Saken ble lagt fram som utkast på møte for Hovedutvalget for helse og sosial 29.04.2009, HHS-sak 14/09, som fattet følgende vedtak:

"Hovedutvalg for helse og sosial tar saken til orientering og har følgende innspill: Saken ble drøftet og innspill til vurdering for ny saksfremstilling ble gitt. Eventuelle skriftlige innspill bes sendt helse- og sosialsjefen snarest mulig og innen 11.05.2009."

Det ble mottatt et skriftlig innspill innen fristen fra Tommy Skar (A).

Vedtektene har tatt utgangspunkt i de vedtekter som foreligger for kommunene Bærum/Asker, Ullensaker, Oslo og Lier, vurderinger gjort av interesseorganisasjonen "Prosjekt oppreisning" (www.propp.no). Vedtekter som nå foreligger har forsøkt å ta hensyn til drøftinger fra HHS-møte 29.04.2009 og skriftlige innspill fra Tommy Skar (A).

Kommentarer til punktene i vedtektsforslaget følger som vedlegg 2.

I forslaget til vedtekter er det lagt vekt på at de skal følge god forvaltningsskikk, være enkle og ha et rom for skjønn.

Vurdering av saken:

Innspill som ikke tas til følge er kravet om eksternt vederlagsutvalg og sekretariat. Dette vil begrunnes videre i saken.

Ås kommune har 15 863 innbyggere. På grunn av vesentlig lavere innbyggertall enn for kommunene Asker, Bærum, Oslo og Ullensaker forventes det færre saker i Ås, antagelig maks 15. Det er derfor etter rådmannens vurdering ikke hensiktsmessig å legge opp til omfattende og kostbare eksterne administrative systemer. Etter rådmannens vurdering vil søkeres rettssikkerhet bli godt ivaretatt i vedtektene som her foreslås.

Omfang og finansiering:

Antall søkere:

Det anslås at kommunen vil motta omkring 10-15 søknader om vederlag. Dette antallet er stipulert med bakgrunn i tall fra Ullensaker kommune, Hamar kommune og interesseorganisasjonen Propp (prosjekt oppreisning, nasjonalt ressurs- og kompetansesenter for mennesker som har opplevd omsorgssvikt).

Propp opplyser at man statistisk sett må regne med at 1 pr. 1000 innbyggere vil søke. Baserer man seg på statistisk grunnlag fra Propp, vil det for Ås kommune bety ca. 15 søkere.

Vederlagsomfang:

Hamar har omtrent samme innbyggerantall som Ullensaker, og de regner med at ordningen samlet sett vil koste kommunen drøyt 3 millioner. (Maks erstatningsbeløp var her satt til 300.000,-). Ullensaker antar at kommunens samlede kostnader for ordningen vil være det dobbelte av Hamar sine kostnader, altså 6 millioner. (Maks erstatningsbeløp er for Ullensaker satt til 725.000,-)

Rådmannen anslår at ordningen i sin helhet inkludert administrasjonskostnader med internt sekretariat og vederlagsutvalg vil bli ca. 4 millioner for Ås kommune.

Konklusjon:

Rådmannens forslag til vedtekter vedtas. Ordningen anslås i sin helhet å koste Ås kommune kr. 4.millioner.

Ordningen bør betegnes "Vederlagsordning for tidligere barnevernsbarn". Det opprettes et vederlagsutvalg i Ås kommune.

Maksimal erstatning settes til kr. 725.000. Det motregnes ikke mot Statens rettfærdsvederlag/tidligere Statens Billighetserstatning.

Vederlagsutvalgets avgjørelser kan påklages ordningens klageorgan.

Ordningen iverksettes 01.01.2010 og avsluttes 31.12.2011. Kun søknader mottatt før eller i dette tidsrommet skal behandles.

Utgifter til administrasjon av ordningen og erstatningsutbetalinger vil bli innarbeidet i rullering av kommunens økonomiplan 2010-2013.

VEDLEGG 1

Vedtekter, rådmannens forslag:

Vedtekter for vederlagsordning for tidligere barnevernsbarn i Ås kommune.

§ 1 Formål

Formålet med vederlagsordningen er å markere at Ås kommune påtar seg et moralsk ansvar og ber om unnskyldning til de barnevernsbarn som har opplevd overgrep eller omsorgssvikt under opphold på institusjon, spesialskoler/skolehjem eller i fosterhjem mens de var under plassering av Ås kommunes barnevern i perioden fra 08.05.1945 - 01.01.1980.

Disse personene kan søke om å bli tilkjent rettferdsvederlag basert på rimelighetshensyn.

§ 2 Avgjørelsesmyndighet.

Det oppnevnes et vederlagsutvalg. Utvalget skal bestå av tre medlemmer og to varamedlemmer. Medlemmene bør ha kompetanse innen jus, psykologi og/eller barnevern.

Det oppnevnes et klageorgan bestående av tre medlemmer og to vara.

§ 3 Sekretariat for vederlagsutvalget

Rådmannen oppnevner et sekretariat for vederlagsutvalget fortrinnsvis fra annen etat enn helse- og sosialetaten.

§ 4 Betingelser for vederlaget

Det skal tilkjennes kommunalt vederlag når dette anses rimelig. Søkers saksfremstilling skal tillegges stor vekt med mindre den strider mot andre konkrete opplysninger i saken. Det skal også tas hensyn til at det for den enkelte kan være vanskelig å sannsynliggjøre eller beskrive detaljert hva man har vært utsatt for.

Ved vurderingen av om rettferdsvederlag skal gis og størrelsen på denne, skal det særlig legges vekt på omfanget av og/eller hvor alvorlig overgrepet eller omsorgssvikten har vært.

For at søkeren skal kunne tilkjennes rettferdsvederlag etter denne ordningen, gjelder følgende forutsetninger:

- a) Dersom søkeren tidligere har mottatt erstatning fra Ås kommune for samme forhold, skal nevnte erstatning trekkes fra.
- b) Søkeren kan ikke senere søke Ås kommune om rettferdsvederlag for samme eller andre forhold som gjelder overgrep eller omsorgssvikt som omfattes av denne ordningen.

c) Dersom søkeren anlegger søksmål for domstolene mot Ås kommune, og får medhold, forutsettes det at eventuelt tidligere mottatt erstatning fra kommunen for samme forhold trekkes fra.

§ 5 Vederlagets omfang

Rettferdsvederlag utmåles ikke med utgangspunkt i søkers økonomiske tap.

Vederlagsbeløpet skal fastsettes individuelt og skjønnsmessig og med et minstebeløp på kr. 200 000 dersom vilkårene for vederlag anses oppfylt. Ved grove eller gjentatte seksuelle overgrep og/eller grov eller gjentatt vold, skal vederlag tilkjennes fra kr. 300 000 inntil kr. 725 000.

Vederlagsbeløp skal ikke avkortes fordi søkeren eventuelt har mottatt eller senere mottar erstatning fra den statlige rettferdsvederlagsordningen.

§ 6 Saksbehandlingsregler

Personer som var plassert i institusjon eller fosterhjem av Ås kommunes barneverntjeneste i perioden fra 08.05.1945 - 01.01.1980, og som ble utsatt for overgrep eller omsorgssvikt, kan søke om vederlag.

Søknad om vederlag fremsettes for vederlagsutvalget eller dets sekretariat.

Søknaden må fremsettes skriftlig, og inneholde navn, adresse og fødselsnummer. Videre må søknaden beskrive de forhold som ligger til grunn for kravet om erstatning. Sekretariatet skal gi veiledning og hjelp til søkerne med utforming av søknadene, og evt. bistå med innhenting av advokat- eller annen ekspertbistand der det er nødvendig.

Søknaden skal behandles i samsvar med vedtektene og forvaltningslovens saksbehandlingsregler for enkeltvedtak.

Vederlagsutvalget kan be søkerne om supplerende opplysninger dersom det er nødvendig for å sikre at søknaden blir godt nok opplyst til at det er forsvarlig å treffe vedtak.

Sekretariatet forbereder søknadene og avgir begrunnet innstilling til vederlagsutvalget.

Vederlagsutvalget holder møte for behandling av søknadene etter innkalling fra utvalgets leder. Møtene er lukket. Det føres protokoll fra møtene. Vedtakene skal begrunnes. Et vedtak om kommunalt vederlag innebærer en erkjennelse av kommunens moralske og etiske ansvar for mulig svikt i kommunens tilsyns- og oppfølgingsansvar og tar derfor ikke stilling til om påstått overgriper har begått de handlinger han/hun blir beskyldt for.

Vederlagsutvalget skal avvise søknader som faller utenfor ordningen.

Søknadsbehandlingstiden skal normalt ikke overstige 6 måneder, ekskl. eventuell klagebehandlingstid.

Utfyllende regler følger av forvaltningsloven og Ås kommunes reglementer så langt de passer.

§ 7 Klage

Vederlagsutvalgets vedtak kan påklages til kommunens faste klageorgan, jf. Forvaltningslovens § 28. Klageinstansens vedtak kan ikke påklages.

§ 8 Informasjon om ordningen

Denne ordningen skal på hensiktsmessig måte kunngjøres for allmennheten.

§ 9 Ikrafttredelse og varighet

Vederlagsordningen trer i kraft 01.01.2010 og virker i 2 år før den bortfaller. Søknader som ikke er mottatt av kommunen innen 31.12.2011, vil ikke bli behandlet. Søknader som er innkommet før dette tidspunkt behandles ferdig.

§ 10 Vedtektsendringer

Myndighet til å foreta vedtektsendringer tilligger kommunestyret selv.

VEDLEGG 2

Kommentarer til de enkelte vedtektsparagrafer i rådmannens forslag.

(Se foreslåtte vedtekter for Ås kommune, vedlegg 1)

Kommentar til § 1 (Formål)

Det er plasseringsansvaret Ås kommune påtar seg ansvaret for. Det er dermed uten betydning for vederlagskravet hvor i landet institusjonen eller fosterhjemmet befant seg.

Kommentar til § 2 (Avgjørelsesmyndighet)

Rådmannen anbefaler at et vederlagsutvalg delegeres myndighet til å avgjøre søknadene innenfor rammen av vedtekten.

Utvalget bør rekrutteres med hensyn på å gi størst mulig tillit overfor vederlagsordningen og den enkelte avgjørelse. Vederlagsutvalget skal ikke ha medlemmer fra Ås kommunestyre eller formannskap.

Utvalgene bør ikke bestå av flere enn 3 personer da det dreier seg om svært sårbare opplysninger for søker. Til sammenligning har lovgiver bestemt at folkevalgt organs sammensetning i klientsaker kun skal ha 3-5 medlemmer, jf. sosialtjenesteloven § 8-5 a.

Kommentar til § 3 (sekretariatsfunksjonen)

Sekretariatsfunksjonen:

Bortsetting av sekretariatsfunksjonen til eksternt sekretariat for eksempel advokatkontor er vurdert. Det kan være en utfordring å finne et advokatkontor som har spesialkompetanse til å håndtere denne typen saker. Hamar kommune, der sekretariatfunksjonen er lagt til et eksternt advokatkontor, har brukt om lag kr.500.000 på dette. Ullensaker kommune har etablert et eksternt sekretariat med jurister og barnevernspedagoger/psykologer og har budsjettet dette til kr.600.000 i løpet av den toårs perioden ordningen skal bestå.

For Ås kommune vil ikke et eksternt sekretariat nødvendigvis bli rimeligere enn for Hamar og Ullensaker kommuner. Det administrative arbeid for kommunen for å få på plass en ekstern ordning vurderes som mer komplisert, og en slik ordning vil trolig ta lenger tid å få på plass. Oslo kommune er et eksempel på en kommune som i dag har opprettet eget sekretariat i egen kommune til å ta hånd om ordningen. Fordelen er at dette nok vil ivareta integritet og uavhengighet best mulig overfor søkerne. Ulempen er tidsperspektivet, for sterkt juridisk preget ordning, administrative og kostnadmessige sider ved en slik ordning. Interesseorganisasjonen Propp er kritiske til en for sterk juridisk ordning, lik den Hamar kommune har valgt.

En løsning med intern sekretariatfunksjon er at ekstern ekspertise (f. eks med spisskompetanse innen jus eller psykologi) kan nyttes ved de mest kompliserte sakene. Juridisk bistand kan muligens hentes fra Follo overformynderi. Dette har vært drøftet med overformynderiets leder som er jurist og har dommerkompetanse.

Dersom flere av Follokommunene følger etter Ås kommune med oppretting av en vederlagsordning, vil det trolig kunne bli aktuelt med samarbeid om felles sekretariatsfunksjon og om et vederlagsutvalg.

Rådmannens forslag:

Sekretariatsfunksjonen ivaretas internt. Rådmannen utpeker saksbehandler fra annen etat enn helse og sosial. Sistnevnte foreslås, til tross for at vår beste ekspertise på saksområdet sitter i helse og sosial, for å få en mest mulig uhildet vurdering. Juridisk eller annen faglig bistand innhentes ved behov, for eksempel fra Kommunenes sentralforbund (KS) eller Follo overformynderi. Den etatsjef/stabssjef rådmannen utpeker, innstiller til vederlagsutvalget – for å ivareta rådmannens habilitet ved evt. klage.

Rådmannen innstiller til klageorganet.

Kommentar til § 4 (Betingelser for vederlaget)

Bevisvurdering

De institusjoner og fosterhjem Ås kommune har benyttet til plassering har ikke vært gjenstand for en systematisk gransking av fylkesmannen, som tilfellet er for flere andre kommuner som har opprettet vederlagsordninger. Ås kommune har ikke et slikt forutgående granskningsgrunnlag å legge til grunn for sine vurderinger. Dette innebærer i større grad at søkerens saksfremlegging må tillegges vekt.

Kommentar til § 5 (vederlagsbeløpets omfang)

Ved fastsettelsen av størrelsen på vederlagsbeløpet, har de fleste kommunene med unntak av Hamar og Mandal valgt å sette høyeste beløp til kr.725.000,- slik Bergen kommune gjorde dette som første kommune. Minste vederlagsbeløp er satt til kr. 200.000 noe som gjelder for Akershus kommunene Ullensaker, Bærum og Asker.

Rådmannen foreslår at det høyeste vederlagsbeløp i Ås kommune settes til kr. 725.000 der det kan legges til grunn at det har funnet sted grove seksuelle overgrep eller på annen måte grov vold, men at det ellers overlates til vederlagsutvalget å skjønnsmessig fastsette vederlagsbeløpene. Dersom vilkårene for vederlag først er til stede settes minimumsbeløpet til kr.200.000. Vederlagsutvalget vil her kunne innhente erfaringer fra andre kommuner som allerede har ordningen, om hvordan nivået på vederlagsbeløpet fastsettes i sammenlignbare tilfeller.

Avkorting ved mottatt statlig rettfærdsvederlag.

Det råder i dag ulik praksis på dette feltet. Ullensaker, Bærum og Asker er kommuner har valgt en avkorting av kommunalt vederlag når utbetaling av statlig rettfærdsvederlag (tidligere: Statens billighetserstatning) er gitt. Oslo, Stavanger og Trondheim kommuner m.fl. praktiserer derimot ikke avkorting.

Interesseorganisasjonene er kritiske til en bestemmelse om motregning.

Rådmannens vurderinger omkring avkorting.

Under dette punktet er det vurdert både fordeler og ulemper ved avkorting.

Vederlagsordningens intensjoner (gitt i vedtektene § 1) oppfylles best dersom det ikke praktiseres avkorting. En avkorting mot statlig rettferdsvederlag kan virke urimelig for søkere som allerede har mottatt statlig rettferdsvederlag.

Saksbehandlingen kompliseres dersom man skal gå inn på vurderinger som ligger til grunn for statens rettferdsvederlag hos søkere. Besparelsen for kommunen vurderes dessuten som minimale dersom avkorting blir praktisert.

Argumenter som taler for en avkorting er at Akershuskommunene som allerede har opprettet ordningen (Asker, Bærum og Ullensaker) praktiserer avkorting, og det vil være nærliggende for Ås å følge disse kommunene. Ordningen kan bli noe rimeligere og således vil andre Follokommuner finne det enklere å opprette samarbeid om ordningen med Ås kommune.

Med bakgrunn i vurderinger over har rådmannen kommet til at det ikke gjøres avkorting mot statens rettferdsvederlag.

Kommentar til § 6 (Saksbehandlingsregler)

Det er viktig at gode saksbehandlingsrutiner etableres før ordningen iverksettes. Dette gjelder ikke minst for sikring av sensitive opplysninger i forhold til personopplysningsloven og de krav som Datatilsynet stiller. Det er av stor betydning for søkerne at saksbehandlingen er betryggende, grundig og at sakene får en snarlig behandling. Normal saksbehandlingstid, fra søknaden kommer inn til avgjørelse treffes, bør som hovedregel ikke overstige 6 måneder.

Det vektlegges at et vedtak om rettferdsvederlag innebærer en erkjennelse av kommunens moralske ansvar for mulig svikt i kommunens tilsyns og oppfølgingsplikter, og at det ikke skal tas stilling til om påstått overgreper har begått de handlinger han/hun er beskyldt for.

Søkerens egen beskrivelse og opplevelse av eventuell omsorgssvikt eller overgrep vil være sentralt i vurderingen. Påståtte overgrep eller omsorgssvikt må sannsynliggjøres, men uten de beviskrav som skal til i ordinære erstatningssaker.

Utfyllende regler følger av forvaltningsloven og av Ås kommunes reglementer. Av sistnevnte er blant annet reglene om møtebok og reglement for klagebehandling aktuelt.

Kommentar til § 7 (Klageordning)

Det foreslås at klager over vederlagsutvalgets avgjørelser kan påklages til vederlagsordningens klageinstans, der rådmannen har innstillingsmyndighet.

Kommentar til § 8 (Informasjon om ordningen)

Ordningen bekjentgjøres på en slik måte at aktuelle personer gis mulighet til å fremme krav. De som allerede har fremmet krav mot kommunen vil i denne anledning tilskrives. Videre vil relevante interesseorganisasjoner bli informert særskilt. Informasjon om ordningen vil bli publisert på kommunens nettside og annonsert i lokalpressen.

Kommentar til § 9 (Ikrafttredelse og varighet)

Rådmannen foreslår at vedtekten gjøres gjeldende fra 01.01.2010 forutsatt at kommunestyret vedtar ordningen på kommunestyremøtet i juni 2009. Det vurderes da som tilstrekkelig tid til å fremskaffe egnede kandidater for et vederlagsutvalg og til å etablere et sekretariat.

Kommentar til § 10 (Vedtaksendringer)

Det vil kunne oppstå spørsmål ved gjennomføring av ordningen som ikke vedtektene belyser, eller at vederlagsutvalget ser at endringsbehov er nødvendige for søknadsbehandlingen. Rådmannen foreslår at kommunestyret beholder myndigheten til å foreta endringer.

Utv.sak nr 45/09
NÆRMILJØANLEGG I SVALESTIEN

Saksbehandler: Gunnar Larsen	Arkivnr: C22	Saknr.: 09/1652
Utvalg	Utv.sak nr	Møtedato
Hovedutvalg for teknikk og miljø	49/09	04.06.2009
Formannskapet	45/09	17.06.2009
Kommunestyret	38/09	17.06.2009

Hovedutvalg for teknikk og miljøes innstilling 04.06.2009:

1. Ås kommune kan stå som tiltakshaver for bygging av nærmiljøanlegget som er planlagt bygd på regulert friområde i Svalestien på følgende vilkår:
 - a) Svalestien Vel må sørge for at igangsettingstillatelse gis av bygningsmyndigheten, og at anlegget tilfredsstiller sikkerhetskrav nedfelt i gjeldende standarder
 - b) Svalestien Vel fullfinansierer prosjektet og overfører midlene til kommunen
 - c) Svalestien Vel må fremlegge skriftlig tillatelse fra grunneier om etablering av nærmiljøanlegget på det aktuelle området
 - d) kommunen overtar eiendomsretten samt drifts- og vedlikeholdsansvaret til nærmiljøanlegget når det er fullført.
 - e) Det inngås avtale mellom Svalestien Vel og kommunen om at Velet dekker alle drifts- og vedlikeholdsutgifter samt reparasjonsutgifter knyttet til anlegget.
2. Ås kommunes investeringsbudsjett økes med kr 300 000 finansiert av midler fra Svalestien Vel.
3. Når anlegget er fullført utbetaler Ås kommune Svalestien Vel inntil kr 60 000.
4. Tiltaket innlemmes i kommunal tiltaksplan for idretts- og nærmiljøanlegg for 2010-2013

Hovedutvalg for teknikk og miljøes behandling 04.06.2009:

Votering: Innstillingen ble enstemmig tiltrådt.

Rådmannens innstilling 27.05.2009:

Tilsvarer hovedutvalg for teknikk og miljøes vedtak.

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyre

Behandlingsrekkefølge:

HTM

Formannskap

Kommunestyre

Vedlegg som følger saken trykt: (trykt i kommunestyrets innkalling)
E-post av 20.04.2009 fra Svalestien Vel

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:
Diverse e-poster i sakens anledning

Utskrift av saken sendes til:

Svalestien Vel
Saksbehandler

SAKSUTREDNING:

Svalestien Vel ønsker å etablere nærmiljøanlegg (hinderløype) på regulert friområde i området. Gjennomføring av tiltaket er bl.a. avhengig av at bygningsmyndigheten gir tillatelse til tiltaket.

I følge e-post av 20.04.2009 fra Arne Christian Sandmark fra Svalestien Vel er anleggskostnadene anslått til

Grunnarbeid	kr 30 000
Hinderløype	220 000
<u>Opparbeidelse av området</u>	<u>50 000</u>
Til sammen	kr 300 000

Opparbeidelseskostnaden er inkl.mva.

Svalestien Vel har forutsatt har forutsatt følgende finansiering:

Tilskudd fra Gjensidigestiftelsen	kr 120 000
Egne midler	120 000
<u>25% MVA (fra kommunen)</u>	<u>60 000</u>
Til sammen	kr 300 000

Ovennevnte innebærer at Svalestien Vel anmoder kommunen om å dekke utgifter til merverdiavgift gjennom kommunens kompensasjonsordning. For at dette skal kunne gjennomføres innen rammen av relevant lovverk, må kommunen stå som tiltakshaver og eier og drifts-og vedlikeholdsansvarlig for anlegget.
En slik løsning vil ikke være begrensende for angitt tilskudd fra Gjensidigestiftelsen.

Opparbeidelseskostnaden må videre inngå i kommunens investeringsbudsjett. Det vil si at Svalestien Vel må overføre et beløp tilsvarende totalkostnaden (kr 300 000) til kommunen. Når anlegget er fullført kan kommunen refundere Svalestien Vel hele eller deler av merverdiavgiften (inntil kr 60 000).

Det er også en forutsetning at Svalestien Vel sørger for at bygningsmyndigheten har gitt igangsettingstillatelse til tiltaket, og at Velet har planlagt anlegget innen for gitte sikkerhetskrav.

Før bygging av anlegget igangsettes må det forelegges skriftlig tillatelse fra grunneier for etablering av anlegget.

For at kommunen ikke skal ha utgifter med anleggsdriften, bør det inngås avtale om at Svalestien Vel er forpliktet til å sørge for kontroll og tilsyn, samt dekke alle drifts- og vedlikeholdsutgifter samt reparasjonsutgifter knyttet til anlegget.

Dette tiltaket er ikke en del av kommunen tiltaksplan for idrett og nærmiljø. For at det skal kunne søkes om spillemidler må kommunen gjøre vedtak om at tiltaket skal innlemmes i kommunens tiltaksplan for idrett og nærmiljø. Tilsagn om spillemidler vil i så fall tidligst kunne forventes gitt høsten 2010. Således kan kommunen søke om spillemidler etter at anlegget er fullført.

Det er også muligheter for å søke om spillemidler til bygging av delelementer som mindre kostnadskrevenne nærmiljøtiltak; dvs kostnad < kr 80 000. Slik søknad kan sendes hele året, og saksbehandlingstiden er normalt kort. Det skal dog presiseres at det bør avklares med fylkeskommunen på forhånd om hvilke elementer som kan påregne å få tilskudd. For slike anlegg kan det gis spillemidler inntil kr 40 000.

Vurdering av eventuelle økonomiske konsekvenser:

Bygging av nærmiljøtiltak med kommunen som tiltakshaver på de vilkår som nevnt ovenfor, er i all hovedsak et "nullutgifts"prosjekt for kommunen. Videre anses tiltaket som et positivt bidrag til å skape gode oppvekstvilkår i nærmiljøet. Ut fra dette foreslås det at kommunen er tiltakshaver for bygging av nærmiljøet med de forutsetninger som fremgår av saksfremlegget.

Løsningen innebærer at kommunestyret må gjøre vedtak om at investeringsbudsjettet skal økes med kr 300 000 til tiltaket, finansiert med midler fra Svalestien Vel.

Ut fra likhetsmessig behandling vil denne løsningen gi grunnlag for at kommunen må følge samme prinsipp i tilsvarende saker heretter.

Utv.sak nr 46/09

**VANNOMRÅDET BUNNEFJORDEN MED ÅRUNGEN OG GJERSJØVASSDRAGENE
- UTTALELSE TIL UTKAST TIL FORVALTNINGSPLAN 2010-2015 FOR
VANNREGION 1 – GLOMMA/INDRE OSLOFJORD – EUS VANNRAMMEDIREKTIV**

Saksbehandler: Gunnar Larsen	Arkivnr: K21	Saknr.: 09/1660
Utvalg	Utv.sak nr	Møtedato
Hovedutvalg for teknikk og miljø	52/09	04.06.2009
Formannskapet	46/09	17.06.2009

Hovedutvalg for teknikk og miljøes innstilling 04.06.2009:

I utkast til forvaltningsplan og tiltaksprogram 2010-2015 er mål og tiltak for vannområdet Bunnefjorden med Årunge- og Gjersjøvassdragene beskrevet. Disse vil kreve et stort engasjement fra kommunene og staten. Den samlede saksfremstillingen har til hensikt å tydeliggjøre konsekvensene som det videre arbeidet i vannområdet vil få for kommunene.

Ås kommune ser følgende utfordringer:

1. Det påpekes et generelt behov for økte statlige midler til å tette de kunnskapshull som er avdekket i arbeidet med tiltaksanalysen, bl.a. på miljøgifter.
2. Det er behov for at staten bidrar med økte midler til gjennomføring av overvåkingsprogrammer.
3. Det er nødvendig med mer ressurser til å dekke økning i forvaltningsoppgaver for Landbrukskontoret i Follo.
4. Det er behov for å videreutvikle kunnskapen om kostnader for landbrukstiltak
5. Behovet for å videreføre arbeidet med å rekruttere og beholde kompetanse innen vannforvaltning og avløpsteknikk understrekes.
6. Det understrekes betydningen av at Fylkeskommunen og Fylkesmannen, som viktige samarbeidsaktører med kommunene, gis tilstrekkelige midler til å håndtere vannforvaltningsoppgavene som kreves.
7. For å kunne nå fastsatte miljøkrav for vannforekomstene er det viktig å understreke betydningen av at staten som overordnet myndighet, etablerer juridiske og økonomiske virkemidler – spesielt innen landbrukssektoren – som er effektive og formålstjenlige.

Hovedutvalg for teknikk og miljøes behandling 04.06.2009:

Votering: Innstillingen ble enstemmig tiltrådt.

Rådmannens innstilling 27.05.2009:

Tilsvare hovedutvalg for teknikk og miljøes vedtak.

ÅS KOMMUNE

Formannskapet

Sak 46/09

Avgjørelsesmyndighet:

Formannskapet

Behandlingsrekkefølge:

HTM

Formannskapet

Vedlegg som følger saken trykt:

Vedlegg a) Kart over vannområdet

Vedlegg b) Tabell 1 om oversikt over vannforekomster med grad av risiko for ikke å nå målet om god økologisk tilstand

Vedlegg c) Biotilgjengelighet

Vedlegg d) Høringsbrev fra vannregionmyndigheten (Fylkesmannen i Østfold)

Vedlegg e) Notat fra landbrukssjefen om aktuelle tiltak mot forurensning fra landbruket

Utskrift av saken sendes til:

Vannregionmyndigheten for vannregion 1 (Fylkesmannen i Østfold)

Saksbehandler

SAKSUTREDNING:

Saksopplysninger:

1. Bakgrunn

Dokumentene "Utkast til forvaltningsplan 2010-2015. Vannregion 1: Glomma/Indre Oslofjord inkludert grensevassdrag på Østlandet", "Utkast til tiltaksprogram Vannregion 1: Glomma/Indre Oslofjord" og øvrige vedlegg er lagt ut på høring i perioden 14.01. – 14.07.2009 (ref. kap. 3). Hensikten med denne samlede saksfremstillingen er å tydeliggjøre konsekvensene som det videre arbeidet i vannområdet vil få for kommunene. Saksfremstillingen skal initiere til vedtak som er forankret i prosjektet i hver enkelt av eierkommunene til PURA. Dette vil legge viktige føringer for den fremtidige samhandlingen innen vannforvaltning i Follo. Saksfremstillingen består av en del som er felles for samtlige av eierkommunene (utarbeidet av PURA), og en del som er særegen for hver enkelt kommune (utarbeidet av kommunen selv). De gunstige fordelene ved dette kan oppsummeres slik:

- en felles politisk forankring av målene og tiltakene i PURA's vannområde
- en synliggjøring av det økte behovet for ressurser i form av økonomiske virkemidler og bemanning i kommunene
- en synliggjøring av behovet for statlige virkemidler for gjennomføring av tiltak

2. Tiltaksanalyse for PURA og videre prosess

I 2000 ble EU's Vanddirektiv innført (ref. Directive 2000/60/EC of the European Parliament and of the Council of 23. October 2000 establishing a framework for Community action in the field of water policy - "Water Framework Directive",

ÅS KOMMUNE

Formannskapet

Sak 46/09

“Vanndirektivet”). Den nye vannforvaltningsforskriften trådte i kraft 01.01.2007 (ref. FOR 2006-12-15 nr 1446: ”Forskrift om rammer for vannforvaltningen” - ”Vannforvaltningsforskriften”). Vannforvaltningsforskriften er fastsatt med hjemmel i Plan- og bygningsloven §6, §19-1 og §19-2, Forurensningsloven §9 og Vannressursloven §9 og §65. Vanndirektivet og vannforvaltningsforskriften gir nye føringer for forvaltningen av norske vannressurser.

Prosjektet PURA er opprettet for gjennomføringen av EU’s vanddirektiv i vannområdet Bunnefjorden med Årunge- og Gjersjøvassdraget (se kart i vedlegg a). Som vannområde i første planperiode av EU’s Vanddirektiv skal Bunnefjorden med Årunge- og Gjersjøvassdraget oppnå god økologisk og kjemisk tilstand innen 2015.

Prosjektet har utarbeidet en tiltaksanalyse som viser status for vannforekomstene i dag, realistiske mål for god økologisk og kjemisk vannkvalitet og tiltak for kostnadseffektivt å nå disse målene innen 2015. For vannforekomster som ikke når målet innen 2015 er dette begrunnet.

Vedlegg b) viser vannforekomstene i PURA med grad av risiko for ikke å nå målet om god økologisk tilstand (= GØT) innen 2015.

Vedlegg c) viser tilførselskildene for fosfor til vannforekomstene i 2007. Dette sier noe om i hvilke sektorer (landbruk, kommunalt avløp, spredt bebyggelse eller tette flater) utfordringene er størst mht tiltak.

Basis for tiltaksanalysen for PURA er fagrapporter fra Norsk institutt for vannforskning (NIVA), Limno-Consult, Bioforsk og Universitet for miljø og biovitenskap (UMB). En populærversjon av tiltaksanalysen med et faktaark for hver vannforekomst er utarbeidet. Dette kommuniserer tiltaksanalysen til allmennheten på en lettfattelig måte.

PURA har fra november 2008 til februar 2009 gjennomført en informasjons-/kommunikasjonsrunde i samtlige kommunestyre og enkelte utvalg i kommunene Frogn, Nesodden, Oppegård, Ski og Ås. Resultater fra tiltaksanalysen for vannforekomstene i den respektive kommune er blitt presentert, samt hvilke tiltak som må gjennomføres i kommunen for måloppnåelse i forhold til EU’s Vanddirektiv.

Etter at utkast til forvaltningsplan og tiltaksprogram 2010-2015 har vært ute på høring, vil Vannregionmyndigheten i samarbeid med Vannregionutvalget vurdere uttalelsene og gjøre eventuelle endringer i dokumentene. De reviderte dokumentene oversendes de berørte fylkeskommunene senest 01.09.2009. Forvaltningsplanen skal vedtas som fylkesdelplan av fylkestingene og oversendes til Regjeringen for godkjenning. Godkjenningen skal skje innen utgangen av 2009 og planen blir gjeldende fra 2010.

For PURA’s eierkommuner skal tiltakene innarbeides i hovedplaner, tiltaks-/saneringsplaner for vann og avløp samt i den årlige rulleringen av handlingsprogrammet. Overordnede mål og strategier forankres i kommuneplaner (måldel, arealdel, boligprogrammet) og videreføres i reguleringsplaner.

ÅS KOMMUNE

Formannskapet

Sak 46/09

En felles årlig rapportering på status for måloppnåelse skal gjennomføres i kommunene i Follo med start i 2010. Forvaltningsplanen blir dermed et viktig kriterium. Dette vil sikre en god felles forvaltning av vannressursene.

3. Høringsdokumenter fra Vannregionmyndigheten

Vannregionmyndigheten for Vannregion 1, Fylkesmannen i Østfold, har sammenstilt samtlige tiltaksanalyser for vannområdene i Vannregion 1 til en forvaltningsplan med tiltaksplan og andre vedlegg. Se

http://fylkesmannen.no/hoved.aspx?m=5085&amid=2440168&fm_site=31134

Oversendelsesbrevet fra Vannforvaltningsmyndigheten for vannregion 1 av 13.01.2009 finnes i sin helhet i vedlegg d). Her redegjøres det for arbeidet med forvaltningsplanen, tiltaksprogrammet og de øvrige vedleggene, samt hensikten med disse dokumentene. Prinsippene med høringsprosessen berøres, samt de vedtak som dokumentene skal gjennom i den videre prosessen etter høring.

4. Konsekvenser for kommunene

4.1. Økonomiske konsekvenser

Tiltak innen kommunalt ledningsnett finansieres i sin helhet av kommunale gebyrer. Tiltak innen spredt bebyggelse finansieres av forurenser (huseier) eventuelt med tilskudd fra Husbanken. For tiltak innen tette flater er det ulike finansieringskilder: Utbygger, kommunen, Statens veivesen m.fl. Tiltak innen jordbruk er i betydelig grad avhengig av statlige midler. Eksisterende tilskuddsordninger er SMIL (Spesielle miljøtiltak i landbruket) og RMP (Regionalt miljøprogram for landbruket).

4.1.1. Oppsummering av sektorvise og samlede kostnader

Tabell 1 oppsummerer årskostnadene per tiltakstype i vannområdet. I fotnotene under tabellen er grunnlaget for kostnadsanslagene kommentert. I våre beregninger er det lagt til grunn et årlig behov for tilskudd til landbruket på ca 4,2 mill kr. Dette omfatter dagens tilskudd gjennom SMIL (Spesielle miljøtiltak i landbruket) og RPM (Regionalt miljøprogram). Det forventes at omfang på tiltak og frister som nå stilles i EU's Vanddirektiv vil kreve økte statlige tilskudd.

ÅS KOMMUNE
Formannskapet

Sak 46/09

Tabell 1. Sammenstilling av prioriterte tiltak, ansvarlig myndighet, kostnadseffektivitet og kostnadsanslag (årskostnader). Tallene er oppgitt i 1000 kr.

Tiltak	Ansvar	Kostnads-effektivitet	Årskost-nader (1000 NOK)	Kommentar
Jordbruk			4.220	
Redusert fosforgjødsling	LD/SLF Fylkesmannen	Høy	2.723 1)	Årlig reduserte avlinger (drift, vedlikehold)
Redusert jordarbeiding i erosjonsklasse 2, 3 og 4	Fylkesmannen	Høy		
Kantsoner	Fylkesmannen Kommunene	Høy		
Buffersoner	Fylkesmannen	Høy		
Hydrotekniske anlegg	Fylkesmannen Kommunen	Høy-Moderat	1.497	Investeringer
Fangdammer	Fylkesmannen Kommunen	Moderat		
Lagring og spredning av husdyrgjødsel	Kommunen	Høy		
Kommunalt avløp			21.834	Investeringer, noen er gjennomført
Fornyelse av gammelt ledningsnett	Kommunen	Lav-Moderat		2)
Rensdammer	Kommunen	Lav		4)
Spredt bebyggelse			8.832	Investeringer, noen er gjennomført
Oppgradere private avløpsanlegg	Kommunen Private	Lav-moderat		3)
Avrenning tette flater			-	Ikke prioritert
Lokal overvannshåndtering – rensdammer, infiltrasjon, frakobling	Kommunen m.fl.	Lav		4)
Totalt			34.886	

1) Landbruk

Gode tall for kostnader for fjerning av P i jordbruket foreligger ikke ennå. Tall fra Bioforsk (www.bioforsk.no - Tiltaksveileder for Vanddirektivet) angir en årlig driftskostnad på 250 kr/kg total P fjernet for tiltaket endret jordarbeiding. Dette har vist seg å være et for lavt tall. I våre beregninger er det lagt til grunn et årlig behov for tilskudd i landbruket på ca 4,2 mill kr, og en årlig driftskostnad på 800 kr/kg total P fjernet. Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) vurderer kostnader for tiltak innen jordbruk i et eget prosjekt. Kostnadene for å fjerne 1 kg fosfor i jordbruket er utvilsomt betydelig lavere enn for de øvrige sektorene.

2) Kommunalt avløp

Dette er kostnadene ved fornyelse av gammelt ledningsnett. Erfaringstall fra alle kommunene i PURA er innhentet. Varierer fra 2.000-7.500 kr/m rehabilitert ledningsnett. For ledninger lagt før 1970 gjelder: 6 % av total P gjennom ledningsnettet lekker til vannforekomsten. Etter 1970: 1,5 % av total P lekker. Det understrekes at ved rehabilitering av ledningsnettet vil også de private stikkledningene kunne ha dårlig kvalitet. Disse kostnadene er ikke tatt med her.

Ut fra kjennskap til hver enkelt vannforekomst har man kommet frem til kostnader for å fjerne total P. Middelerdi for kostnaden pr kg total P fjernet: 500.000 kr.

3) Spredt bebyggelse

Snittkostnaden ligger på ca 175.000 kr pr kg total P fjernet. Det er lagt til grunn 90 % rensing, men erfaringstall fra Morsa tilsier at rensegraden ligger lavere. Lokale forhold inkludert bakterielle hensyn ligger til grunn for tiltak innen spredt bebyggelse.

ÅS KOMMUNE

Formannskapet

Sak 46/09

4) Tette flater

Erfaringstall viser en renseeffekt på 30-40 % mhp total P. Det er beregnet en rensekostnad på 100.000 kr pr kg total P fjernet. Her kan det være store lokale forskjeller. Normalt liten biotilgjengelighet (10%), men dersom kommunalt avløp på avveie og/eller avrenning fra gjødslede overflater fanges opp, kan biotilgjengeligheten og dermed kostnadseffektiviteten øke.

Tabell 2 viser Årskostnadsanslag for tiltak for hver vannforekomst.

Tabell 2. Årskostnader fordelt på hver vannforekomst

Nr	Navn vannforekomst	Kommune(r)	Totale årskostnader for tiltak (NOK) ¹⁾				
			Jordbruk ²⁾	Spredt beb.	Komm. Ledn.	Tette flater	Sum
1	Gjersjøelva	Oppegård Oslo	8 680	-	811 477	-	820 157
2	Gjersjøen	Oppegård, Ås, Ski	264 740	371 123	614 755	-	1 250 618
3	Kolbotnvann	Oppegård	620	-	4 344 823	-	4 345 443
4	Greverud-bekken	Oppegård, Oslo, Ski	42 780	-	1 744 575	-	1 787 355
5	Tussebekken/Tuss etjern	Oppegård, Ski, Oslo	91 140	440 709	3 090 390	-	3 622 239
6	Dalsbekken	Ski, Ås,	424 080	537 152	3 082 083	-	4 043 315
7	Midtsjøvann	Ski	163 060	268 576	-	-	431 636
8	Nærevann	Ski	145 080	317 408	-	-	462 488
9	Ås/Oppegård til Bunnefjorden	Ås, Oppegård	62 620	598 192	415 375	-	1 076 187
10	Ås til Bunnebotn	Ås	8 680	61 040	-	-	69 720
11	Fålebekken/- Kaksrud-bekken	Ås	148 800	720 272	99 690	-	968 762
12	Pollevann	Ås	4 340	61 040	897 210	-	962 590
13	Årungenelva	Ås, Frogn	-	61 040	-	-	61 040
14	Årungen	Ås, Frogn	1 842 640	2 246 272	1 925 679	-	6 014 591
15	Østensjøvann	Ås, Ski	392 460	427 280	3 273 155	-	4 092 895
16	Bonnbekken	Frogn	166 780	61 040	18 277	-	246 097
17	Frogn til Bunnebotn	Frogn	47 120	-	-	-	47 120
18	Frogn/Nesodden til Bunnefjorden	Frogn, Nesodden	406 100	2 661 344	1 516 950	-	4 584 394
19	Bunnebotn (fjord: grunn poll)	Ås, Nesodden, Frogn					
20	Bunnefjorden (fjord: terskelfjord)	Ås, Nesodden, Frogn, Oppegård, Oslo					
Sum årskostnader			4 219 720	8 832 488	21 834 436	-	34 886 647

Kostnader for tette flater er ikke tatt med med henvisning til fotnote 3) i tabell 1. Tiltaksområdet vil kreve nærmere utredning.

1) Kostnadene er basert på sektorkostnadene for fjerning av ett kg fosfor i tabell 3a og 3b. Se vedlegg e)

2) Gode tall for kostnader for fjerning av P i jordbruket foreligger ikke ennå. Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) vurderer dette i et eget prosjekt. Kostnadene for å fjerne ett kg fosfor i jordbruket forventes imidlertid å være betydelig lavere i forhold til de øvrige sektorene.

Kostnader jordbruk omfatter fjerning av tot. P ved endret jordarbeiding inkludert investeringskostnader i hydrotekniske anlegg, fangdammer, lager for husdyrgjødsel med mer.

4.1.2. Økonomiske konsekvenser for Ås kommune

Det påpekes behov for å styrke bemanningssituasjonen ved landbrukskontoret i Follo for å møte de forvaltningsmessige oppgavene som følger av forvaltningsplanen og lokale tiltaksplaner. Antatt årskostnad for landbrukskontoret totalt er kr 600 000, hvorav Ås kommunes andel utgør ca kr 150 000 pr år.

Når det gjelder avløp i spredt bebyggelse arbeides det kontinuerlig med oppfølging av pålegg om oppgradering av anlegg. Utgifter knyttet til dette dekkes av kommunen innen rammen av nåværende midler. Utgifter knyttet til oppgradering av private avløpsanlegg, dekkes av anleggseierne.

Når det gjelder tiltak innen kommunalt ledningsnett for avløp gjennomføres dette i henhold til godkjent hovedplan for avløp. Innen PURA-prosjektet innebærer det utbedrings-tiltak av hovedavløpsledninger i Togrenda (Pollevannet – Bunnefjorden) i størrelsesorden 4,0 mill.kr, nytt ledningsanlegg på ca 1,5 mill.kr ved Lurenga (Årungen) og fremføring av ny hovedledning for avløp på strekningen fra Holstadkulen til Brønnerud (Årungen) på ca 4,0 mill.kr. Dvs et samlet investeringsbehov for kommunen på ca 10 mill.kr.

Videre gjenstår det betydelige utbedringstiltak innen Campus ved UMB. Antatt kostnad er 10 mill.kr.

4.2. Bemanningmessige konsekvenser

4.2.1. Landbrukskontoret i Follo - landbruksforvaltningen

Innføringen av EU's Vanddirektiv i 2000 og den nye vannforvaltningsforskriften som trådte i kraft 01.01.2007 medfører skjerpede krav til vannkvalitet i Norge. Med landbruket som sentral bidragsyter for å oppnå god økologisk vannkvalitet medfører dette økte oppgaver for landbruksforvaltningen. Landbrukskontoret i Follo har i en årrekke bistått vannområdet Vansjø-/Hobølvassdraget (Morsa) med faglige bidrag, og bistår nå PURA med det samme. Dette er avgjørende for at prosjektene skal kunne nå sine mål. I fremtiden vil forvaltningsoppgavene ved Landbrukskontoret i Follo øke ytterligere som et resultat av at Vestby kommune innlemmes i planperiode 2 sammen med resten av Frogn og Nesodden kommuner.

Det er helt avgjørende for PURA at Landbrukskontoret i Follo kan bidra med de nødvendige ressurser i prosjektet, og at det tilrettelegges for dette. PURA har på denne bakgrunn bedt om en vurdering av ressursene på Landbrukskontoret i notat av 30.01.2009 basert på:

- 1) En helhetlig vurdering av nødvendige ressurser i forhold til oppgaver som følger av EU's vanddirektiv og vannforvaltningsforskriften
- 2) En analyse av mulige finansieringsløsninger gjort på grunnlag av en helhetlig vurdering av oppgaver Landbrukskontoret i Follo nå utfører/skal utføre i fremtiden for alle de aktuelle vannområdene.

ÅS KOMMUNE

Formannskapet

Sak 46/09

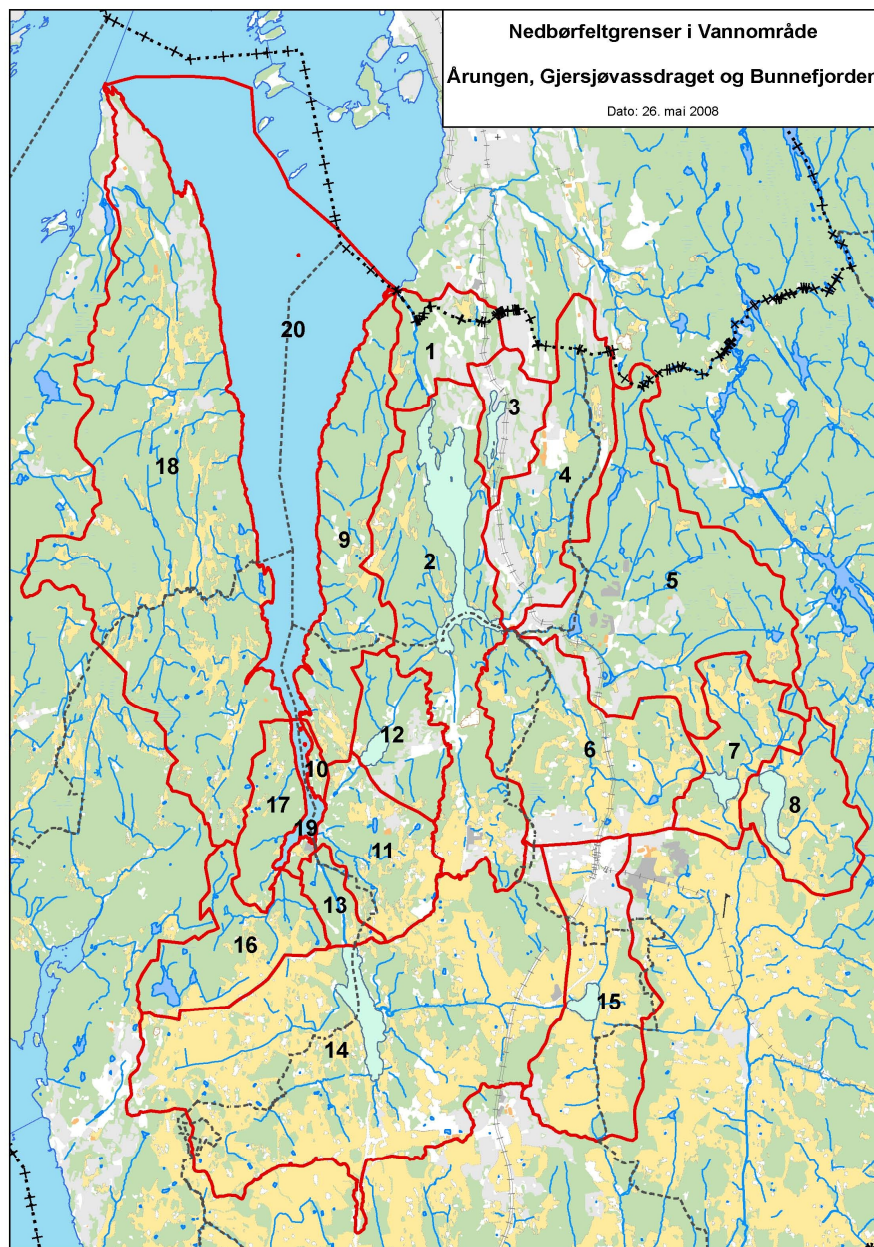
4.2.2. Ås kommune

I arbeidet for god økologisk vannkvalitet i vannområdet til PURA vil det være avgjørende med en god og effektiv rekruttering innen vannforvaltning og avløpsteknikk i eierkommunene. EU's Vanddirektiv og vannforvaltningsforskriften legger opp til et forvaltningsmessig samarbeid som muliggjør en effektiv utnyttelse av ressursene i kommunene. Det er allerede igangsatt et samarbeid innen flere enkelttema innen kommunalteknikk:

- Samkjøring av arbeid med lokale forskrifter og tekniske krav, samt tilsyn med at disse blir overholdt.
- Samarbeid innen lekkasjesøking på vannledningsnettet.
- Samarbeid innen sporing av forurensninger som tilføres bekker og vassdrag via kommunalt ledningsnett, herunder også rørinspeksjon og overvåking av vassdrag.
- Samarbeid innen drift/vedlikehold av digitale ledningskartverk og geodata knyttet mot vann- og avløpstekniske installasjoner.

Vedlegg a)

Kart over vannområde Bunnefjorden med Årungen- og Gjersjøvassdraget med vannforekomster

ÅS KOMMUNE

Formannskapet

Sak 46/09

Vedlegg b)

Tabell 1. Oversikt over vannforekomstene i vannområdet Bunnefjorden med Årungen- og Gjersjøvassdraget. Grad av risiko for å ikke nå målet om god økologisk tilstand (= GØT) innen 2015.

Nr	Navn vannforekomst	Kommune	Økol. tilstand 2008	Påvirkn. ¹⁾	Risiko ikke GØT i 2015	Vil nå GØT med tiltak	Unntak til 2021	Årsak
1	Gjersjøelva	Oppegård Oslo	Moderat (grenser mot dårlig)	Eutrofi	Risiko	Nei	Ja	Forsinket effekt, lang effektid for jordbrukstiltak.
2	Gjersjøen	Oppegård, Ås, Ski	Moderat (grenser mot dårlig)	Eutrofi	Risiko	Nei	Ja	Forsinket effekt, lang effektid for jordbrukstiltak.
3	Kolbotnvann	Oppegård	Dårlig	Eutrofi	Mulig risiko	Ja	-	Innsjørestaurerende tiltak kan bidra positivt.
4	Greverudbekken	Oppegård, Oslo, Ski	Svært dårlig	Eutrofi	Risiko	Nei	Ja	Forsinket effekt, lang effektid for jordbrukstiltak.
5	Tussebekken	Oppegård, Ski, Oslo	Dårlig	Eutrofi	Risiko	Nei	Ja	Forsinket effekt, lang effektid for jordbrukstiltak + usikkerhet vedr. avrenning fra tette flater.
6	Dalsbekken	Ski, Ås,	Dårlig	Eutrofi	Risiko	Nei	Ja	Forsinket effekt, lang effektid for jordbrukstiltak
7	Midtsjøvann	Ski	Dårlig	Eutrofi	Risiko	Nei	Ja	Forsinket effekt, lang effektid for jordbrukstiltak
8	Nærevann	Ski	Dårlig	Eutrofi	Risiko	Nei	Ja	Forsinket effekt, lang effektid for jordbrukstiltak
9	Ås/Oppegård til Bunnefjorden	Ås, Oppegård	Moderat	Eutrofi	Risiko	Nei	Ja	Forsinket effekt, lang effektid for jordbrukstiltak. Tiltak innen kommunalteknikk (Ås) og spredt bebyggelse i sluttfasen.
10	Ås til Bunnebotn	Ås	Dårlig	Eutrofi	Risiko	Nei	Ja	Ingen tiltak aktuelle for Ås kommune
11	Fålebekken/-Kaksrudbekken	Ås	Dårlig	Eutrofi	Risiko	Nei	Ja	Tiltak gjennomført innen kommunalteknikk
12	Pollevann	Ås	Moderat	Eutrofi	Risiko	Nei	Ja	Tiltak gjennomført innen kommunalteknikk
13	Årungenelva	Ås, Frogn	Svært dårlig	Eutrofi	Risiko	Nei	Ja	Høy TP / TRP ²⁾ ; tilstand og tiltak må utredes
14	Årungen	Ås, Frogn	Svært dårlig	Eutrofi	Risiko	Nei	Ja	Forsinket effekt, lang effektid for landbrukstiltak. Mulig med innsjørestaurerende tiltak som kan fremskynde effekt.
15	Østensjøvann	Ås, Ski	Svært dårlig	Eutrofi	Risiko	Nei	Ja	Forsinket effekt, lang effektid for jordbrukstiltak. Mulig med innsjørestaurerende tiltak som kan fremskynde effekt. Bygging av rensepark i Finstadbekken, Ski kommune, vil også fremskynde effekt.
16	Bonnbekken	Frogn	Svært dårlig	Eutrofi	Risiko	Nei	Ja	Høy TP / TRP ²⁾ ; tilstand og tiltak må utredes
17	Frogn til Bunnebotn	Frogn	Dårlig	Eutrofi	Risiko	Nei	Ja	Høy TP / TRP ²⁾ ; tilstand og tiltak må utredes
18	Frogn/Nesodden til Bunnefjorden	Frogn, Nesodden	Dårlig (grenser mot svært dårlig)	Eutrofi	Risiko	Nei	Ja	Høy TP / TRP ²⁾ ; tilstand og tiltak må utredes
19	Bunnebotn (fjord: grunn	Ås, Nesodden,	Dårlig	Miljøgifter	Risiko	Nei	Ja	Over 70 % av påvirkningene er eksterne (hele Indre Oslofjord, Ytre

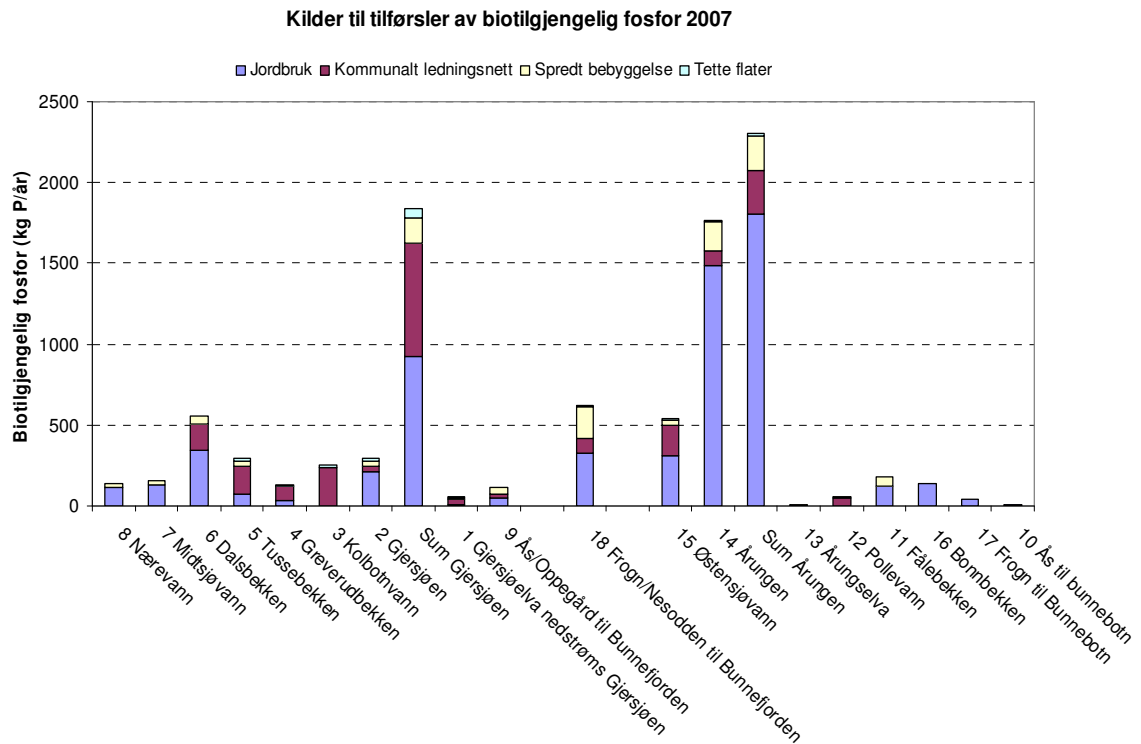
ÅS KOMMUNE
Formannskapet

Sak 46/09

Nr	Navn vannforekomst	Kommune	Økol. tilstand 2008	Påvirkn. ¹⁾	Risiko ikke GØT i 2015	Vil nå GØT med tiltak	Unntak til 2021	Årsak
	poll) ³⁾	Frogn		Eutrofi ⁴⁾				Oslofjord, Skagerrak). Atmosfæriske tilførsler (miljøgifter) Lokale miljømål for bakterier (strandsone) kan oppnås store tilførsler av alger fra Årungen via Årungenelva
20	Bunnefjorden (fjord: terskelfjord)	Ås, Nesodden, Frogn, Oppegård, Oslo	Dårlig	Miljøgifter Eutrofi	Risiko	Nei	Ja	Over 70 % av påvirkningene er eksterne (hele Indre Oslofjord, Ytre Oslofjord, Skagerrak). Atmosfæriske tilførsler (miljøgifter) Lokale miljømål for bakterier (strandsone) kan oppnås

- 1) I tillegg til eutrofi påvirkes alle vannforekomstene av bakterier som kan forurense drikkevannsbrønner og badeplasser.. I eutrofe innsjøer kan det skje oppblomstring av giftige blågrønnalger
- 2) TP: total fosfor, TRP: total reaktiv fosfor (mål på biotilgjengelig fosfor)
- 3) Bunnebotn er en meget spesiell vannforekomst, som er svært beskyttet, nesten lik en poll. Vanntypen er ennå ikke klassifisert i Norge.
- 4) Alger tilføres Bunnebotn via Årungenelva. Når algene dør i saltvann, skilles algegifter ut. Dette er uheldig for badevannskvalitet.

Vedlegg c)

Figur 20. Kilder til tilførsel av biotilgjengelig fosfor i vassdragene i vannområdet Bunnefjorden med Årungen- og Gjersjøvassdraget. Sum Gjersjøen betyr summen av alle vannforekomstene som ligger oppstrøms Gjersjøen. Beregninger basert på Løvstad (2008).

Vedlegg d)

Helhetlig vannforvaltning - Høring av utkast til forvaltningsplan og tiltaksprogram for Vannregion Glomma/Indre Oslofjord, høringsfrist 14. juli 2009

Forvaltningsplanen med tilhørende tiltaksprogram legges med dette ut til offentlig høring. Høringsperioden er 14. januar til 14. juli 2009, jfr. EU's Vanddirektiv og vannforvaltningsforskriften.

Forvaltningsplanen omhandler de 8 vannområdene som er med i første planperiode i regionen:

- Enningdalsvassdraget
- Haldenvassdraget
- Vansjø-/Hobølvassdraget (Morsa)
- Bunnefjorden med Årungen- og Gjersjøvassdraget (PURA)
- Lysaker-/Sørkedalsvassdraget
- Leira
- Hunnselva
- Femund-/Trysilvassdraget m/Røgden

Retningslinjer og krav til innhold i dokumentene er hjemlet i vannforvaltningsforskriftens bestemmelser. Det samme gjelder de formelle kravene til høringsprosedyre og vedtak av forvaltningsplanen. Et foreløpig utkast til forvaltningsplanen og tiltaksprogrammet ble behandlet i Vannregionutvalgets Arbeidsutvalg den 9. desember 2008 og i Vannregionutvalget den 11. desember. Innspill og avklaringer gjort etter behandlingen er tatt inn i de dokumentene som nå sendes på høring.

Dokumentene er omfangsrike, og av hensyn til miljøet vil de ikke bli sendt ut i papirformat. Dokumentene kan lastes ned på Vannregionmyndighetens hjemmesider www.vannportalen.no/Glomma eller fås tilsendt ved henvendelse til Fylkesmannen i Østfold på telefon 69247000. Uttalelser til forvaltningsplanen og tiltaksprogrammet sendes som e-post til postmottak@fmos.no eller som brev til Vannregionmyndigheten for Glomma/Indre Oslofjord, Fylkesmannen i Østfold, Statens Hus, postboks 325, 1502 Moss, innen 14. juli 2009.

Om forvaltningsplanen:

Forvaltningsplanen for Glomma/Indre Oslofjord er en sammenstilling av kunnskap om vannet i regionen og en analyse av hva som må gjøres for å nå miljømålene om god vanntilstand. Prosessen med utarbeidelse av planen, og planen i seg selv, forventes å være det viktigste verktøyet for informasjon og kommunikasjon mellom myndighetene og alle dem som på en eller annen måte berøres av vannrelaterte spørsmål i regionen. Forvaltningsplanen skal revideres hvert sjette år og blir en rullerende rapportering av utviklingen i vanntilstanden i regionen. I planen skal man få en oversikt over hvordan det står til med vannforekomstene våre. Planen skal presentere helheten og blant annet redegjøre for vannforekomstenes tilstand og mål, belastning og påvirkning og gjennomførte og planlagte tiltak. Den skal også redegjøre for hvilke sektorer som har ansvar for å gjennomføre tiltakene og peke på eventuelle manglende virkemidler.

Om tiltaksprogrammet:

Hensikten med tiltaksprogrammet er å beskrive hvordan de miljømålene som er fastsatt for vannforekomstene kan nås innen utgangen av 2015, eller ved et senere tidspunkt hvis det er satt utsatt frist. Miljømålene fastsettes samtidig med tiltaksprogrammet. Tiltaksprogrammet omfatter vannforekomster som har risiko for å ikke nå miljømålene i 2015 i de åtte utvalgte vannområdene i vannregionen. Tiltaksprogrammet inneholder en tematisk oversikt over miljøproblemer og mulige tiltak for å løse dem. Det fremgår også hvem som har myndighet og ansvar for å gjøre de nødvendige vedtak eller handlinger som er nødvendige. Tiltaksprogrammet er basert på lokalt utviklede tiltaksanalyser. Det lister opp prioriterte tiltak i de ulike vannområdene og prøver å beskrive kostnader knyttet til tiltakene. Et sammendrag av tiltaksprogrammet inngår i forvaltningsplanen, mens hele tiltaksdokumentet vil ha status som vedlegg til forvaltningsplanen.

Utarbeidelse av dokumentene

Dette er første gangen denne typen planer er laget i Norge, og det er lagt ned et betydelig arbeid ikke minst i de aktuelle vannområdene. Dessverre har begrenset veiledningsmaterieell og klassifiseringssystemer, svært stramme tidsfrister gjort at de foreliggende dokumentene ikke er så gjennomarbeidet som man kunne ønske seg. De ulike vannområdene har ulike forutsetninger for arbeidet, både med hensyn til ressurser og tilgjengelig bakgrunnsmateriale. Dette gjør at vurderingene og analysene som er gjort vil ha varierende grad av detaljering. Grunnlaget for kostnadsberegninger er i mange tilfeller mangelfulle, og vannområdene har ulike forutsetninger for å gjøre slike beregninger. De ulike vannområdenes vurdering av kostnader kan derfor ikke uten videre sammenlignes.

De stramme tidsfristene har også til en viss grad gått ut over medvirkningsprosessene. Dette gjelder i noen av vannområdene og ikke minst overfor interessegrupper. Som det framkommer av høringsdokumentene er det behov for suppleringer før de skal vedtas. Dette arbeidet vil pågå fortløpende under høringsperioden. Vannregionmyndigheten er av den oppfatning at de elementene som er mest relevante for høringsinnspill er på plass i dokumentene som sendes ut nå. Suppleringene vil i stor grad dreie seg om faktaopplysninger og bakgrunnsmateriale.

Høringsprosessen

Vannforvaltningsforskriften slår fast at dokumentene skal sendes på bred høring og at høringsperioden skal være 6 måneder. Aktuelle høringsparter er kommuner, fylkeskommuner, regionale statlige sektormyndigheter, medlemmer i referansegruppa og alle andre berørte eller interesserte grupper eller enkeltpersoner.

Kortere høringsperiode

Vannregionmyndigheten har vært i kontakt med de aktuelle fylkeskommunene for å diskutere en best mulig utnyttelse av høringsperioden i forhold til den videre behandlingen av dokumentene. Det har blitt funnet hensiktsmessig at fylkeskommunene ikke benytter seg av hele høringsperioden, men kommer med sine uttalelser i løpet av de første ca. tre månedene.

ÅS KOMMUNE

Formannskapet

Sak 46/09

Vannregionmyndigheten henstiller til de regionale sektormyndighetene å gjøre det samme. På den måten vil eventuelle konflikter avdekkes på et tidlig tidspunkt slik at de kan behandles og avklaringer gjøres i god tid før planene skal vedtas.

Høringskonferanse

Vannregionmyndigheten vil vurdere å arrangere høringskonferanse(r) i løpet av høringsperioden. Det mest aktuelle tidspunktet vil være på våren etter at fylkeskommunene og sektormyndighetene har kommet med sine uttalelser.

Innhold i høringsuttalelsene

Høringspartene står fritt til å komme med innspill til alt som står i forvaltningsplanen og tiltaksprogrammet, men Vannregionmyndigheten ønsker spesielt innspill til de delene som omfatter tiltak og virkemidler. Mener høringspartene at de skisserte tiltakene er tilstrekkelige for å nå målene, eller går de for langt i forhold til bruker- og eierinteresser? Er det tiltak som mangler, er virkemidlene gode nok? Som tidligere nevnt har planen blitt til under tidspress, så det er ikke usannsynlig at noen av tabellene kunne vært mer utfyllende både med hensyn til tiltak, virkemidler og ansvarlige. Slike ting ønsker vi å bli gjort oppmerksomme på, helst med konkrete forslag til endringer, suppleringer eller korrigeringer.

Vedtak av forvaltningsplanen

Etter at høringsfristen er omme, vil Vannregionmyndigheten i samarbeid med Vannregionutvalget vurdere uttalelsene og gjøre eventuelle endringer i forvaltningsplanen og tiltaksprogrammet. De reviderte dokumentene oversendes de berørte fylkeskommunene senest 1. september. Forvaltningsplanen skal vedtas som fylkesdelplan av fylkestingene, og oversendes til Regjeringen for godkjenning. Godkjenningen skal skje innen utgangen av 2009 og planen blir gjeldende fra 2010.

Henvendelser vedrørende høringen kan rettes til Håvard Hornnæs (hho@fmos.no) eller Helene Gabestad (hga@fmos.no) hos Vannregionmyndigheten.

Med hilsen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent av

Anne Enger, Fylkesmann

Ottar Krohn, avdelingsdirektør

Saksbehandler: Håvard Hornnæs/Helene Gabestad

Vedlegg e)

Tabell 3a. Investeringskostnader og avskrivningstid for sektorene (Grunnlag for beregning av sektorvise årskostnader for å fjerne ett kg total fosfor):

Sektor	Investeringskostnad (NOK/kg tot-P) ¹⁾ Investeres 2010-2015	Avskrivningstid
Jordbruk	5 000	20 år
Spredt bebyggelse (SB)	175 000	20 år
Kommunalt ledningsnett (KL)	500 000	40 år
Tette flater (TF)	100 000	20 år

1) Tabellen viser grove anslåtte gjennomsnittstall for de ulike sektorene. Kostnadene viser stor variasjon grunnet lokale forhold. Investeringskostnader knyttet mot jordbruket baserer seg på at det skal investeres totalt 17 mill kr over en 6-års periode (2,83 mill per år) til hydrotekniske tiltak, og sammen med endret jordbearbeiding skal dette fjerne tilførsler av 3400 kg total fosfor.

Tabell 3b. Sektorvise årskostnader for å fjerne ett kg fosfor - total og biotilgjengelig.

Sektor	Årskostnad (NOK/kg tot-P)		% biotilg. fosfor	Årskostnad (NOK/kg biotilgj.-P)
	Investering	Drift		
Jordbruk (J)	440	800 ¹⁾	50	2 480
Spredt bebyggelse (SB)	15 260	-	90	16 960
Kommunalt ledningsnett (KL)	33 230	-	90	36 920
Tette flater (TF)	8 720		10	87 200

1) Gode tall for kostnader for fjerning av P i jordbruket foreligger ikke ennå. Tall fra Bioforsk (www.bioforsk.no - Tiltaksveileder for Vanndirektivet) angir en årlig driftskostnad på 250 kr/kg total P fjernet for tiltaket endret jordarbeiding. Dette har vist seg å være et for lavt tall. I våre beregninger er det lagt til grunn et årlig behov for tilskudd i landbruket på ca 4,2 mill kr, og en årlig driftskostnad på 800 kr/kg total P fjernet.

Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) vurderer kostnader for tiltak innen jordbruk i et eget prosjekt. Kostnadene for å fjerne 1 kg fosfor i jordbruket er utvilsomt betydelig lavere enn for de øvrige sektorene.

Endring av driftskostnader for de andre sektorene er ikke beregnet: For kommunalt ledningsnett kan dette dreie seg om lavere kostnader til spyling av avløpsledninger, mindre forsikringskostnader knyttet til kjelleroversvømmelser etc, men dette vil være marginalt i forhold til investeringskostnadene.

Vedlegg f)

AKTUELLE TILTAK MOT FORURENSNING FRA LANDBRUKET

Jordbrukstiltak

Jordbruksjord i området har forhøyede fosforverdier som følge av at den gjennom årtier er tilført fosfor fra husdyrgjødsel og mineralgjødsel. Jordbruksarealer bidrar derfor til forurensning delvis ved at fosfor løses ut av jorda og følger med overflatevann og grøftevann, og delvis ved at jordpartikler rives løs og følger med vannstrømmen. Tiltak for å begrense fosforavrenninga kan deles innen i: i) redusere fosforinnholdet i jorda, ii) redusere avrenning og iii) rensetiltak.

Tiltak for å redusere fosforinnholdet i jorda

Fosformengden i jordbruksavrenningen øker med fosforinnholdet i jorda, spesielt når fosforinnholdet er høyere enn et visst nivå. Avrenningen av algetilgjengelig fosfor øker derfor svært med økt fosforinnhold i jorda. For leirjord vil andelen løst forfor i avrenningen være om lag dobbelt så høy ved P-Al 10 som ved P-Al 6. Fra P-Al 6 og nedover endrer avrenningen seg lite. Ved P-Al nivåer over 7 vil det normalt være nok plantetilgjengelig fosfor til å gi normal avling for de fleste plantekulturer, men poteter og fosforkrevende grønnsaker har behov for mer fosfor enn dette. Anbefalte nivå for fosforverdier i jord:

- **P-Al < 10 på potet- og grønnsaksarealer.**
- **P-Al < 7 på øvrige arealer.**

Tiltak for å nå dette målet er god gjødselplanlegging og redusert fosforgjødsling der analysetallene er høye. De gjødslingsnormene og dataprogram som brukes til planlegging, er nå tilpasset denne situasjonen. Det har også kommet sortimenter av kunstgjødsel som er godt egnet for gjødsling ved lavere fosforbehov.

Landbrukskontoret har foretatt en kartlegging av fosfortilstanden i jorda i Årungens nedslagsfelt.

Redusert gjødsling

En restriktiv gjødslingspraksis vil føre til at mer fosfor tas ut gjennom avlingen enn det som tilføres med gjødsla. På denne måten kan fosforoverskuddet i jorda gradvis reduseres. For å nå de målene for jord som er foreslått, må fosforgjødslingen beregnes ut fra tilgjengelig fosfor i jorda og en beregnet fosforbalanse, det vil si å ikke tilføre mer fosfor enn det som fjernes fra jorda med avling og planterester.

Bruk av husdyrgjødsel

Husdyrgjødsel og annen organisk gjødsel har gunstig innvirkning på jordstruktur, vannbindingsevne, og stoffomsetning i jorda. Jord med høyt innhold av fosfor vil imidlertid ha

Særlig innenfor Årungens nedslagsfelt er det stor tetthet av husdyr.

Ved bruk av husdyrgjødsel eller annen organisk gjødsel skal følgende legges til grunn:

- Gjødslas reelle innhold av næringssalter bør dokumenteres gjennom kjemiske analyser (for små husdyrhold av typen 2 hester og 3 sauer holder det å bruke normtabell for GDE).
- Kommunene må være spesielt aktsomme ved godkjenning av spredeareal, sånn at slik gjødsel bare blir brukt på egnede arealer. Det må beregnes tilstrekkelig spredeareal til å forebygge opphopning av fosfor i jorda . For jord med P-Al 7– 10 vil det være aktuelt å veksle år om annet mellom organisk gjødsel og ren N – K - gjødsel.
- Slik gjødsel skal kun spres i vekstsesongen. Høstspredning av gjødsel fører ikke bare til økt risiko for forurensning men gir også dårligere utbytte av gjødslingen.
- Det forutsettes meget rask nedmolding. Rask nedmolding reduserer risiko for direkte næringstap, bedre utnyttelse av næringsstoffene (særlig nitrogen) i gjødsla, og mindre utslipp av lystgass (klimagass). Ved spredning av større volumer bør det vurderes bruk av utstyr for direkte nedmolding og mest mulig presis kontroll med hvor mye gjødsel som spres per daa.

ÅS KOMMUNE

Formannskapet

Sak 46/09

- Tilleggsgjødsling skal være fosforfri.

Det finnes tilgjengelig egnet spredeareal i andre nedbørfelt der husdyrgjødsel vil være svært nyttig for jorda.

Tiltak som reduserer avrenning.

Tiltak mot avrenning skal redusere erosjon av fosforholdige jordpartikler og begrense fosfo fra å bli løst ut i overflate- og grøftevann. Det er en markert sammenheng mellom avrenning og jordarbeiding. Jordarbeiding medfører at jorda brytes opp og blir liggende åpen. Ved nedbør vil vannet måtte finne nye veier ned til grøftesystemet. Dette fører til at mer næringsstoffer løses ut og at jordpartikler rives med vannet på veien. Jordarbeiding medfører også stor øking i overflateerosjon.

Vårharving og direktesåing halverer avrenningen hvis en sammenligner med høstpløying. Det er verdt å merke seg at det er relativt liten forskjell på fosforavrenning fra eng og korn med liten jordarbeiding om våren. Eng kommer imidlertid svært mye bedre ut når det gjelder å begrense jordtapet, og på arealer med svært høyt fosforinnhold i jorda, vil omlegging til eng ha stor effekt også på fosforavrenningen.

Foruten jordarbeiding står jordstrukturen sentralt for å redusere avrenningen. Jord med god struktur holder bedre på vannet og er mindre utsatt for overflateavrenning. Bedret jordstruktur fører dessuten til bedre avlinger. Sett sammen med det restriktive gjødslingsregimet som er beskrevet over, vil jord med god struktur og et høyere organisk innhold bidra positivt i forhold til å sikre tilgjengelige næringsalter gjennom vekstsesongen.

Ingen jordarbeiding av kornarealene om høsten

Full overvintring i stubb etter vekster som korn, raps og erter er det mest effektive tiltaket i denne handlingsplanen. Hvilken jordarbeidingsmåte som velges om våren har mindre betydning for den totale fosforavrenningen, men pløying gir større jordtap og større tap av organisk innhold enn kun harving. Studier viser at lønnsomheten er god ved å gå fra høstpløying til vårharving. Dersom man også går over til kun lett vårarbeiding eller direktesåing, vil man kunne se en bedring i jordstrukturen allerede etter 4-5 år. Jorda etter poteter og grønnsaker ligger ofte åpen og det må derfor tas spesielle hensyn. Enkelte spesialiserte produksjoner forutsetter høstarbeiding, og høstarbeiding kan bli nødvendig i forbindelse med bekjemping av visse plantesykdommer. Det må derfor gjøres en lokal tilpassing av jordarbeidingsrutinene ved det enkelte bruk. Målet om praktisk talt full stubbdekking gjennom vinteren må veie tungt i disse vurderingene

Direktesådd høstkorn

Med mindre det benyttes spesielt utstyr for direktesåing i stubb, vil høstkorn forutsette jordarbeiding om høsten. Det er vanlig med harving, men en del arealer blir også pløyd. Erosjon fra pløyde høstkornarealer er på samme nivå som fra høstpløyde arealer.

Det er lite omfang av direktesådd høstkorn. Mer ugras og problemer med spiring er viktige årsaker til dette. Likevel er det mulig å lykkes med direktesåing, og dette vil være svært positivt. Det er lite erosjon fra direktesådd høstkorn.

Permanente bufferzoner langs alle bekker

Forventet klimaendring vil føre til større nedbørintensitet og regn på frossen mark. Dette er værforhold som vil forårsake økt overflateavrenning også på jordbruksarealer i erosjonsrisikoklasse 1 og 2. Bufferzoner er regnet som ett av de mest kostnadseffektive tiltakene mot overflateavrenning. Bufferzoner har også viktige tilleggseffekter som vil være gunstige for vannkvaliteten:

- Sikringssone mellom intensiv åkerdrift og vassdrag: Reduserer risiko for at uhell skal føre til at gjødsel og plantevernmidler tilføres direkte til vassdraget.
- Reduserer faren for kjøreskader og uhell som kan føre til at matjorda havner i bekkeløpet.
- Jorda i sonen får bedre evne til å ta opp og holde på overflatevann.
- Fanger opp og binder slam som avsettes i flomepisoder.
- Son som kan tillate ferdsel, ridestier og øke det biologiske mangfoldet

Det er derfor viktig at:

- Det blir etablert permanente buffersoner på minst 10 meter fra alle åpne bekker, også der det er motfall inn mot bekken.
- Det blir etablert permanente buffersoner innenfor en radius på 5 meter rundt alle kummer med inntak av overflatevann.
- Det blir etablert permanente buffersoner i alle vannførende dråg
- Buffersonene ikke blir gjødslet med fosfor
- Buffersonene blir høstet slik at grasdekket holdes tett og fosfor tas ut med avlingen.
- Buffersonene ikke sprøytes med plantevernmidler

Vegetasjonssoner:

Langs bekkebredden er det ønskelig med variert vegetasjon med trær og busker i tillegg til markvegetasjonen. Vegetasjonssoner med trær har en rekke viktige funksjoner. I tillegg til effektene nevnt for buffersonene, vil de bidra med følgende:

- Rotsystemet armerer og stabiliserer bekkekantene og hindrer utrasing og erosjon.
- Fanger og binder opp næringssalter fra grunnvannet.
- Bedre lokalklima. På vindutsatte områder skaper trær og busker le, skygge bidrar til at vannet i bekken holder seg friskt.
- Fremmer biologisk mangfold. Trær og busker skaper skjulesteder og trygge ferdselskorridorer for vilt og smådyr. Vegetasjonen er mat og levested for insekter, amfibier, smådyr og vannlevende organismer.
- Markerer landskapsdragene og gir et mer variert kulturlandskap.

Alle buffersoner må vurderes med tanke på å etablere en hensiktsmessig beplantning. Den enkelte bruker bør planlegge beplantning og skjøtsel av buffersoner som en naturlig del av miljøplanene på hver gård. Der det ikke er i strid med vernebestemmelser bør vegetasjonen langs vann og elver skjøttes regelmessig, slik at det slipper gjennom nok lys til å opprettholde en tett markvegetasjon. Egnede informasjonsmaterielle om beplantning og skjøtsel av eventuell naturlig vegetasjon i buffersonene bør utarbeides.

Omlægging til eng på utvalgte arealer

Enkelte arealer i nedbørfeltet har svært høye P-AI tall og er samtidig utsatt for overflate-erosjon og/eller stort jordtap gjennom grøftevannet. Kombinasjonen av jordtap og høyt fosforinnhold i jorda er spesielt uheldig for miljøet. Flerårig eng som "pusses" og høstes vil redusere jordtapet, bedre jordstrukturen og tappe fosforoverskuddet gjennom avlingene. Annen vegetasjon enn eng kan også tenkes, for eksempel vekster som kan høstes til biobrensel.

Det er et økende behov for høy til hest, og det er ønskelig å lokalisere slik grasproduksjon til bekkekanter og andre arealer der det kan oppnås en miljøeffekt.

Tiltak på potet- og grønnsaksarealer.

Jorda på potet- og grønnsaksarealer inneholder normalt mer fosfor enn på kornarealer. Fordi jorda etter potet- og grønnsaksproduksjon overvinter helt eller tilnærmet bar, vil disse arealene også være spesielt utsatt for erosjon og grøftetap gjennom vinteren. Ved flom eller kraftig regnvær kan jordtapet bli stort. Poteter og enkelte grønnsaksslag har en negativ innvirkning på jordas organiske innhold og struktur. Praksis viser at det er en fordel å pløye etter poteter og grønnsaker. Dette gir en grovere overflate som er mer motstandsdyktig mot erosjon og avrenning.

Rensetiltak

Selv med den beste tenkelige driftsmåte, vil jordbruksdrift alltid medføre større avrenning enn fra utmark. For å motvirke negative effekter av denne avrenningen vil det derfor ofte være behov for å etablere renssetiltak mot overflateavrenning og i grøfteavløp og bekker. Effekten av renssetiltakene er størst der fosfor-konsentrasjonene er høye. Renssetiltak bør derfor fortrinnsvis legges i samlegrøftene eller mellom samlegrøftene og bekken. Dette viser seg ofte å være vanskelig i praksis og i mindre bekker kan man alternativt anlegge en større fangdam i selve bekkeløpet. Åpne grøfter i åkerlandskap og mindre dammer og kulper er naturtyper som har blitt mye redusert, og mange sårbare og truede arter er knyttet til slike biotoper. Et tettere ”nettverk” av slike biotoper vil derfor være gunstig for å bevare det biologiske mangfoldet. Tiltakene er også gunstige for kulturlandskapet.

Fangdammer og renssetiltak i grøfteavløp

Aktuelle tiltak:

Fangdam, ev. i kombinasjon med flere mindre sedimentasjonskamre oppstrøms. Tiltaket er mest effektivt i grøfter og bekker med stor partikkeltransport og små flomtopper. Det vil være aktuelt å åpne hovedgrøfter og deler av bekkelukningsanlegg og utforme disse som langstrakte fangdammer.

Nedgravde filtre med løs leca eller lignende(adsorbsjonsfiltre) i grøfter og nedstrøms fangdam. Filteret fungerer slik at løst fosfor binder seg til materialet i filteret. Tiltaket forutsettes innført på flertallet av nye fangdammer og ellers i utvalgte grøfter der andelen løst fosfor er høy. Ved lokalisering av slike filtre må det tas hensyn til at filtrene kan gi lokalt forhøyet pH i bekken.

Åpning av bekker eller lufting av grøftevann på annen måte Enkelte bekker inneholder mye toverdige jern på grunn av oksygenfattige forhold i jorda. Ved tilførsel av luft vil jernet oksideres og gi utfelling. Fosfor vil fanges i utfellingen, delvis gjennom direkte binding med jernet og delvis fordi partikler og andre fosforholdige forurensninger vil henge seg fast i fnokkene og felles ut sammen med dette.

Fellingskjemikalier før sedimentasjonskammer I enkelte fangdammer der det er mye løst fosfor i vannet på innløpssiden, kan det bli aktuelt å gjøre forsøk med å tilføre fellingskjemikalier i perioder der Vansjø er særlig sårbar for tilførsler av løst fosfor.

Andre tiltak

Etterfølgende tiltak og beskrivelser passer ikke umiddelbart inn under en av overskriftene: i) redusere fosforinnholdet i jorda, ii) redusere avrenning eller iii) renssetiltak.

Miljøplanrådgivning

Alle tiltakene som nevnes i denne handlingsplanen krever mer eller mindre grad av lokal tilpassing på det enkelte gårdsbruk. På alle bruk av litt størrelse vil miljøplan trinn 2 og prosessen frem mot slik plan, være en god ramme for denne tilpassingen. Arbeidet med miljøplaner krever dialog og samarbeid mellom brukere, forvaltning og fagfolk.

Hydrotekniske tiltak

Dersom hydrotekniske anlegg mangler eller ikke fungerer kan dette føre til betydelig punkterosjon, erosjon i forsengkninger og dråg samt økt overflateavrenning generelt. Under samlebetegnelsen hydrotekniske tiltak inngår tiltak rundt kummer som ikke fungerer tilfredsstillende, tiltak mot gjengrodde bekkelukkinger og drens-systemer, manglende avskjæringsgrøfter mot utmark og sikringstiltak rundt utløp fra f. eks. samlegrøfter. Det er den enkelte bruker som kan oppdage svikt og mangler i de hydrotekniske anleggene, registrering og tiltak bør gjennomføres som en integrert del av miljøplanene på hver gård.

Lagring av husdyrgjødsel, rundballer, kompost mv.

Husdyrgjødsel, rundballer med gras, komposthauger m.v. inneholder stor andel løst og lett-løslig fosfor. Det er dokumentert forhøyet P-Al i jorda under og rundt lagerplasser for denne typen produkter. Eventuelt utslipp av sigevann fra slike lagerplasser vil følge sprekker og vannårer i jorda og havner fort i vassdraget. Slike utslipp er svært forurensende. Etter forskrift om organisk gjødsel er kommunen forurensningsmyndighet for lagring av gjødsel m.v.

Om forholdet til økologisk jordbruk

Økologisk jordbruk har ikke stort omfang i området. Flere av tiltakene over kan komme i konflikt med omlegging til økologisk drift. Dette gjelder spesielt i forhold til bruk av husdyrgjødsel og jordarbeidingsrutiner. Økologisk jordbruk har imidlertid andre positive miljøvirkninger. Det er en mer ekstensiv produksjonsform, kulturer med lav erosjonsrisiko inngår oftere i vekstskiftet og eventuell økning i økologisk kjøtt- og melkeproduksjon kan sikre bedre avsetning av grovfor fra arealer som er lagt om til eng. Økologisk drift er også bra for jordstrukturen, slik at jorda blir mindre erosjonsutsatt.

Kostnader og kostnadseffektivitet

For å kunne anslå kostnadseffektiviteten av et tiltak må tiltakets effekter være kjente i tillegg til kostnadene knyttet til gjennomføring av tiltaket. Som påpekt tidligere er det spesielt innenfor jordbruket en rekke aktuelle tiltak som ikke vil være mulig å effektberegne uten detaljerte undersøkelser i felt. Uten slike undersøkelser vil det heller ikke være mulig å angi kostnader. Det samme gjelder også for de antydde tiltakene innenfor kommunale avløp (tiltak på ledningsnett).

For noen tiltak vil kostnadene være relativt godt kjente (f.eks innen separate avløp), og mindre variable når konkret renseløsning er bestemt. For mange av tiltakene innen jordbruket vil imidlertid kostnadsbildet være mer komplisert, med betydelige variasjoner først og fremst som følge av varierende utslag på avling. Dernest kommer at prissettingen på avling kan diskuteres, først og fremst i forhold til om det er norske avregningspriser eller verdensmarkedspriser som skal legges til grunn. Dersom det er "bedriftsøkonomiske" kostnader som legges til grunn vil det naturlige være norske priser, men i et slikt perspektiv bør trolig også de statlige tilskuddene betraktes som en "inntekt". Om de samfunnsøkonomiske kostnadene legges til grunn kan det diskuteres om det er verdensmarkedsprisene som skal inngå. I et slikt perspektiv er det naturlig å regne de statlige tilskuddene som en utgift, sammen med de "administrative" kostnadene knyttet til forvaltningen av disse tilskuddene.

Slik sett er det ikke noen entydige metoder for beregning av kostnadseffektivitet. I denne analysen har en valgt å basere seg på metodene angitt av SFT (Bratli 1998). Dette betyr at eventuelle tilskudd ikke inkluderes, og at det er de direkte kostnadene knyttet til gjennomføring av tiltaket som tas hensyn til.

Tallene for kostnader og kostnadseffektivitet må betraktes som indikative, og ikke som eksakte tallstørrelser

Tabell 1. Beregningene er gjort i forhold til både total-P og biotilgjengelig P. Siden jordbrukstiltakene i hovedsak vil ha effekter på partikulært P har en lagt til grunn en biotilgjengelighet på 20 %.

For jordbrukstiltakene har en lagt til grunn følgende;

- Endret jordarbeiding: En forutsetter at dette omfatter dels direktesåing, dels vårpløying og dels vårharving. Etter hvert som tilgangen på direktesåmaskiner øker, er det grunn til å tro at denne metoden får økt omfang. Kostnadene omfatter økte utgifter til sprøyting med plantevernmidler, maskin eller leiekjøringskostnader ved direktesåing (gjern 40-60 kr/daa) og endringer i arbeidsomkostninger. Ofte regner en med en viss avlingsreduksjon (2-5 %), selv om dette er høyst usikkert. De enkelte kostnadselementene er basert på NILF (1997), og utgjør en årlig kostnad pr dekar varierende fra ca 30-80 kr. Dagens tilskuddsatser vil således normalt være tilstrekkelige til å dekke opp disse kostnadene.
- Vegetasjonssoner; Kostnaden ved tiltaket omfatter etablering (tilsåing med gras) og tapte inntekter for areal som omlegges til permanent vegetasjonssone, anslått til en årlig kostnad på ca kr 130 kr/daa av NILF (1997). Disse vegetasjonssonene forutsetter ikke tilplanting med trær og busker, som kan være et meget aktuelt og viktig tiltak på andre typer kantsoner, men som vil være et fordyrende element. Kostnadene fordeles kun på arealet som legges om til vegetasjonssone (250-500 dekar totalt), og ikke på tilliggende åkerareal slik NILF har gjort i sin utredning for nordre deler av vassdraget. Tiltaket er tilskuddberettiget med inntil 70 % av etableringskostnadene.
- Grasdekte vannveier; Kostnadene omfatter etableringskostnader og tapte inntekter for areal som legges om til gras. Dette er tilsvarende som for vegetasjonssoner, dvs en årskostnad på ca 130 kr/daa for areal som omfattes av tiltaket. Ut fra de forutsetningene som er lagt til grunn i regneeksempelet vil de grasdekte vannveiene legge beslag på et totalareal på ca 200 dekar, dersom de skal tilfredstille tilskuddskriteriene på 8 m bredde. Tiltaket er tilskuddsberettiget med kr 4 pr m vannvei, tilsvarende 500 kr pr dekar, og for den enkelte gårdbruker vil tiltaket derfor være selvfinansierende.

- Fangdammer; Kostnadene omfatter etableringskostnader og vedlikeholdskostnader (f.eks opprensning hvert femte år), samt tapte inntekter fra arealet som omgjøres til fangdam. I og med at en ikke kjenner antall aktuelle dammer, anslås kostnadene ut fra forutsetningen om at dammene drenerer 50 % av jordbruksarealet, at middelstørrelsen på dammen utgjør 0,1 % av tilhørende nedbørfelt og at andelen jordbruksareal i det aktuelle nedbørfeltet utgjør ca 50 %. Dette gir et totalt damareal på ca 100 dekar med en anslått årskostnad på ca 7300-17000 kr pr dekar damareal. Tiltaket er tilskudsberettiget med inntil 70 % av investeringskostnadene

Øvrige tiltak har en ikke funnet grunnlag for å antyde kostnader for.

Tabell 1. Kostnader og kostnadseffektivitet for kvantifiserte jordbrukstiltak. Vegetasjonssoner inkluderer ikke stabiliseringseffekter av kantvegetasjon. Effekten er nettoeffekt der det er tatt hensyn til samspillseffekter (se tekst).

	Netto årskostnad (tusen kr.)	Effekt tot.P kg	Effekt bio- tilgj P, kg	Kost-effekt. (tusen kr./kg TotP)	Kost-eff/bio-P (tusen kr./kg bio- P)
Endret jordarbeiding	297-825	3300	650	0,09-0,25	0,45-1,25
Veg.soner	28-56	100-200	20-40	0,27	1,35
Fangdammer	730-1.700	1300-1700	260-340	0,49-1,13	2,44-5,67
Grasdekte vannveier*	-	-	-	-	-
Sum	1055-2580	4700-5200	930-1030		

* Effekt og kostnadseffektivitet er ikke mulig å angi pga. samspillseffekter med endret jordarbeiding.

Utv.sak nr 47/09

**ITV OVERVÅKING (VIDEOOVERVÅKING) AV NORDBYTUN UNGDOMSSKOLE,
NORDBY SKOLE OG SJØSKOGEN SKOLE**

Saksbehandler: Arne Larsen

Arkivnr: 614 &58

Saknr.: 09/1533

Utvalg

Utv.sak nr

Møtedato

Hovedutvalg for teknikk og miljø

55/09

04.06.2009

Formannskapet

47/09

17.06.2009

Hovedutvalg for teknikk og miljøes innstilling 04.06.2009:

1. Installering av overvåkingsutstyr for overvåkning av Sjøskogen skole, Nordby skole og Nordbytun ungdomsskole iverksettes før skolestart høsten 2009. Kostnadene, Kr 525 000, dekkes ved bruk av vedlikeholdsmidler.
2. Det forutsettes fastsatt prosedyrer for overvåkning og informasjonshåndtering som ivaretar personvernet.
3. Videoovervåkning i skoletiden skal behandles politisk.

Hovedutvalg for teknikk og miljøes behandling 04.06.2009:

Håvard Steinsholt (SV) fremmet følgende tilleggsforslag:

Det forutsettes fastsatt prosedyrer for overvåkning og informasjonshåndtering som ivaretar personvernet.

Bjørn Bråte (A) fremmet følgende tilleggsforslag:

Videoovervåkning i skoletiden skal behandles politisk.

Votering:

Innstillingen ble enstemmig tiltrådt.

SV's tilleggsforslag ble tiltrådt 8-1 (1Ap).

Ap's tilleggsforslag ble enstemmig tiltrådt.

Innstilling til møte i HTM 27.05.2009:

Installering av overvåkingsutstyr for overvåkning av Sjøskogen skole, Nordby skole og Nordbytun ungdomsskole iverksettes før skolestart høsten 2009. Kostnadene, Kr 525 000, dekkes ved bruk av vedlikeholdsmidler.

Avgjørelsesmyndighet:

Formannskapet

Behandlingsrekkefølge:

Hovedutvalg for teknikk og miljø

Formannskapet

Vedlegg som følger saken trykt:

Foto av bygningene med plassering av faste kamera og bevegelige kamera.

Utskrift av saken sendes til:

Teknisk sjef
Saksbehandler

SAKSUTREDNING:

Fakta i saken:

De siste årene har det vært utført mye hærverk på skolene i Nordbyområdet, Nordbytn ungdomsskole, Nordby skole og Sjøskogen skole. I 2007 ble det registrert hærverk på disse tre skolene for over 500 000 kroner, i 2008 for over 300 000 kroner. I tillegg var det i samme periode 2 branntilløp på Nordbytn ungdomsskole, 4 på Nordby skole og 3 på Sjøskogen skole. Bare tilfeldigheter gjorde at branntilløpene ikke utviklet seg til brann med store skader eller fullstendig utbrenning.

Høsten 2008 ble det derfor startet en prosess for å sikre byggene, og vi besluttet å innhente tilbud på videoovervåkning av byggene. Det ble innhentet tilbud fra tre leverandører. Etter tilbudsinnhenting ble det avholdt flere avklarende møter med befaringer for å se hvordan overvåkningssystemene fungerte i praksis. Til slutt valgte vi et system levert av Bravida Norge AS. Dette gir den løsningen for oss, økonomisk så vel som teknisk. Systemet er fleksibelt og kan utvides ved behov. Systemet kan kombinere IP-kameraer og analoge kameraer. Kostnadene ved den foreslåtte løsningen er 525 000 kroner.

Systemet som nå skal installeres er for å sikre bygningene mot hærverk. Kameraene er plassert strategisk rundt bygningskroppene for å kunne fange opp bilder av personer som har beveget seg innenfor dette området i en bestemt tidsperiode. Overvåkningssystemet kan tidsinnstilles og slås av i skoletida. Det vil derfor ikke overvåke elevene mens de er på skole. Utenfor skoletida vil systemet overvåke bygningene og området rundt for å identifisere personer som er i ferd med å utføre hærverk.

Bravida Telematikk & Sikkerhet har utarbeidet forslag til plassering av antall kameraer/plassering og kostnader.

- Systemet er passordbelagt og kan kun betjenes av de som har fått passord for dette. Passordet er personlig, og hva han/hun har gjort med lagrede data vil bli sporbart i etterkant.
- Systemet skal kun betjenes fra Ås kommunes sentraldrift, og ikke lokalt på virksomheten.
- Systemet kan programmeres slik at det ikke lagrer hendelser i skoletiden, og dette kan defineres ned til ett enkelt kamera.

- Systemet tar kun opp ved bevegelse i bilde i den perioden av døgnet data skal lagres.
- Området blir synlig merket med ITV overvåket område i henhold til datatilsynets krav.

Vurdering av saken:

ITV overvåking som er synlig merket, vil ha en preventiv virkning. Kommuner vi har innhentet opplysninger fra, opplyser at hærverket nesten er opphørt i overvåkede områder.

Dette systemet blir installert for å overvåke bygninger og sikre dem mot hærverk. I skoletiden fra kl 0800 – 1400 er ikke kameraene i drift og dermed vil ikke elevene være overvåket.

Vurdering av eventuelle økonomiske konsekvenser:

Kostnadene forbundet med reparasjon etter hærverk ved Nordbytun ungdomsskole, Nordby skole og Sjøskogen skole har de siste årene variert rundt 450 000 kroner. Dersom hærverket blir sterkt redusert, noe det er grunn til å tro ut fra erfaringer i andre kommuner, vil kostnadene ved overvåkningsutstyret være nedbetalt etter et drøyt år. Kostnadene ved etablering av systemet er tenkt ved bruk av vedlikeholdsmidler.

Utstyret installeres i skoleferien.

Konklusjon med begrunnelse:

For å sikre bygningene og redusere hærverk installerer Ås kommune overvåkningsutstyr ved Nordbytun ungdomsskole, Nordby skole og Sjøskogen skole i samsvar ned planer utarbeidet av Bravida i samarbeid med Ås kommune.

Ikrafttredelse av vedtaket:

Utstyret installeres i skoleferien.

Utv.sak nr 48/09

ETABLERING AV MIDLERTIDIG ASYLMOTTAK PÅ HEIA

Saksbehandler: Mikal Johansen

Arkivnr: F31

Saknr.: 09/1824

Utvalg

Utv.sak nr

Møtedato

Formannskapet

48/09

17.06.2009

Rådmannens innstilling:

- 1) Det etableres et midlertidig asylmottak på Heia under forutsetning av at lokalene tillates benyttet til formålet og at UDI aksepterer Ås kommunes tilbud.
- 2) Ordfører får fullmakt til å undertegne den endelige avtalen.
- 3) Styringsgruppen for asylmottaket får fullmakt til å disponere økningen i vertskommunetilskuddet.

Rådmannen i Ås, 12.06.2009

Per A. Kieruf

Avgjørelsesmyndighet:

Formannskapet

Behandlingsrekkefølge:

Formannskapet

Vedlegg som følger saken trykt:

Brev fra UDI av 04.05.09

Brev fra Granås sykehjem av 27.05.09

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:

Ingen

Utskrift av saken sendes til:

Etatssjefene, økonomisjef, Bjørnebekk asylmottak

SAKSUTREDNING:

Fakta i saken:

Heia Eiendom AS henvendte seg til Ås kommune i mars i år med spørsmål om kommunen kunne bruke tidligere Heia sykehjem som asylmottak. Etter befaring ble det gitt en orientering til formannskapet 01.04.09 ut fra at man anså bygget som egnet til mottak, og som kunne driftes som en del av Bjørnebekk asylmottak. Det ble gitt en ny orientering til formannskapet 29.04.09. Situasjonen var da at Heia Eiendom AS fortsatt var interessert i å leie ut til Ås kommune, men man hadde ikke blitt enig om pris. Videre hadde UDI kommet med signaler om at de var meget interessert i at

det ble etablert et mottak, og at kommunen kunne sende inn et tilbud utenom ordinær anbudsrunde av inntil 20 prosent av verdien av dagens avtale.

Etter dette kom man til enighet med Heia Eiendom AS om en leiepris som er akseptabel for begge parter. Tilbud om å bruke tidligere Heia sykehjem som asylmottak ble gitt til UDI 08.05.09 og var basert på følgende hovedpunkter:

- Etablering av 50 nye plasser vil være en tilleggsavtale til eksisterende avtale for Bjørnebekk som har 150 plasser.
- Etableringen skal være et midlertidig mottak fram til 30.06.11 som er det tidspunkt dagens avtale for Bjørnebekk løper ut.
- Etableringen skal være av et ordinært mottak.
- Tilbudet gjelder under forutsetning av at det blir vedtatt av formannskapet.

UDI har gitt tilbakemelding om at de finner tilbudet svært interessant, men har i skrivende stund ikke gitt skriftlig tilbakemelding på at tilbudet aksepteres.

Bygningens egnethet og muligheten for å konvertere fra sykehjem til asylmottak forutsettes ikke å generere krav om bruksendring fra bygningsmyndigheten. Dette er imidlertid et forhold mellom Heia Eiendom og Ås kommunes bygningsmyndigheter. Rådmannens vurdering er at den planlagte bruken bør være uproblematisk, men dersom dette skulle vise seg å bli et problem i den videre avklaringsprosess, så må vi komme tilbake til dette.

Vurdering av saken:

Bakgrunnen for at tilbudet ble gitt skyldes i hovedsak følgende:

- UDI har i brev av 04.05.09 til landets ordførere pekt på at det fortsatt er et stort behov for nye mottaksplasser. Det blir blant annet pekt på at staten, ved UDI, er avhengig av at norske kommuner tar sin del av ansvaret for at Norges internasjonale forpliktelser overholdes. Dette kan gjøres ved å stille seg positiv til mottaksopprettelse i kommunen eller ved at kommunen leverer inn tilbud om å drive mottak selv.
- Ås kommune har drevet Bjørnebekk asylmottak i 10 år. Mottaket anses av UDI å være godt drevet og fungere godt i lokalsamfunnet. Rådmannen mener at en midlertidig utvidelse av Bjørnebekk vil kunne utvikle mottaket ytterligere.
- Mottaket har i alle de ti årene det har eksistert bidratt med et positivt økonomisk bidrag til resterende tjenesteproduksjon i Ås kommune. Gjennomsnittlig bidrag har vært 1,1 mill. kroner pr. år de tre siste årene, dels som følge av overskudd på selve driften, dels gjennom husleien og dels gjennom vertskommunetilskuddet. Tilbudet som er gitt er basert på dagens avtale, og rådmannen anser at tilbudet som er gitt er økonomisk trygt.
- For noen år tilbake ble flere mottak lagt ned som følge av at behovet for mottaksplasser falt betydelig. En midlertidig utvidelse av Bjørnebekk kan sikre driften på selve Bjørnebekk i perioder hvor det legges ned mottak.
- Siden kommunen allerede er mottaksoperatør mener rådmannen at en etablering av flere mottaksplasser i kommunen bør skje i kommunal regi. Det finnes nå mottak i over 100 kommuner, men bare i 15 er kommunen mottaksoperatør. Et asylmottak gir utfordringer for det kommunale tjenestetilbudet. Etter rådmannens vurdering har man klart å løse disse utfordringene i Ås kommune på gode måter. Dette må blant annet ses i

sammenheng med at Bjørnebekk asylmottak er en del av den kommunale virksomheten.

Granås sykehjem har i brev av 27.05.09 gitt uttrykk for at man er meget skeptisk til at det blir etablert et midlertidig asylmottak for 50 beboere ved tidligere Heia sykehjem. Det pekes på at det er en utfordring å selge sykehjems plasser som følge av anstrengt kommunal økonomi. Granås sykehjem mener at etablering av et asylmottak i nærheten kan være den siste biten av utfordringer som gjør at kjøperviljen ikke lenger er der.

Rådmannen mener at det vil være uheldig dersom Granås sykehjem må legge ned hele eller deler av sin virksomhet. Det kan imidlertid være vanskelig å se at en midlertidig etablering av asylmottak er det som vil være avgjørende for om Granås sykehjem skal bestå i framtiden eller ikke.

Rådmannen vil peke på følgende forhold som tilsier at en etablering av et midlertidig asylmottak ikke vil være avgjørende for om Granås sykehjem skal bestå eller ikke.

- Heia Eiendom AS har prøvd å leie ut til studenter ved UMB. Bakgrunnen for henvendelsen til Ås kommune har vært at man ikke har lyktes med dette i særlig grad. Man har derfor vært nødt til å leie ut til andre typer av beboere. Dette er beboere som rådmannen mener ikke nødvendigvis har bedre boevne enn det som er vanlig blant beboere på asylmottak.
- Rådmannen mener det er viktig at det blir gjennomført tiltak slik at et mottak på Heia skal være minst mulig til sjenanse for Granås sykehjem. Dette kan blant annet skje ved at man vurderer hvilke beboere som er best egnet til å være på Heia i forhold til å bo på Bjørnebekk. Et annet mulig tiltak kan være at man tydeliggjør et skille mellom de to eiendommene ved å sette opp et gjerde på deler av eiendomsgrensen.
- Rådmannen legger til grunn at det er et midlertidig asylmottak som skal etableres, og at det ikke tas sikte på å drifte mottaket etter 30.06.11. Begge parter vil også ha anledning til å si opp avtalen på et tidligere tidspunkt.
- Dersom Ås kommune ikke etablerer et mottak på Heia, vil det fortsatt være mulig for private aktører å etablere et mottak der, jf. henvendelse i fjor fra Link AS. Rådmannen mener at siden kommunen allerede er mottaksoperatør bør en etablering av flere mottaksplasser skje i kommunal regi. En etablering i privat regi kan skje uten at kommunen nødvendigvis er enig i det.

Vurdering av eventuelle økonomiske konsekvenser

Rådmannen anser at tilbudet som kommunen har gitt er økonomisk trygt. En etablering vil i tillegg gi 219.000 kroner mer i vertskommunetilskudd i løpet av ett år. Tilskuddet skal dekke utgifter til helse- og barnevernstjenester, samt til nødvendig tolkebruk og administrasjon. I tillegg finnes det særlige tilskuddsordninger. Rådmannen legger til grunn at vertskommunetilskuddet tilføres aktuelle enheter og at styringsgruppen for Bjørnebekk asylmottak (bestående av etatssjefene samt økonomisjef) får fullmakt til å disponere disse midlene.

Konklusjon:

Det etableres et midlertidig asylmottak på Heia under forutsetning av at UDI aksepterer Ås kommunes tilbud, og at det ikke avdekkes forhold som hindrer slik bruk

av eiendommen. Det tas sikte på at mottaket vil være i drift i fra august 2009 fram til og med 30.06.11.

Utv.sak nr 49/09

SØKNAD OM FRITAK FRA POLITISKE VERV - ANN-KARIN SNEIS (SP)

Saksbehandler: Annette C. Grimnes	Arkivnr: 033 &16	Saknr.: 09/1473
Utvalg	Utv.sak nr	Møtedato
Formannskapet	49/09	17.06.2009
Kommunestyret	39/09	17.06.2009

Ordførerens innstilling:

1. Ann-Karin Snei(Sp) fritas fra sine politiske verv i administrasjonsutvalget, Hovedutvalg for teknikk og miljø, plankomiteen, representantskapet for AL Liahøy og styret i Søndre Follo Brannvesen fra vedtaksdato og ut valgperioden.
2. Ann-Karin Sneis(Sp) beholder sin plass i kommunestyret.
3. Som nytt medlem av hovedutvalg for teknikk og miljø velges:
4. Som ny 3. varamedlem av administrasjonsutvalget velges:
5. Som ny 3. varamedlem av plankomiteen velges:
6. Som nytt medlem av representantskapet AL Liahøy velges:
7. Som nytt medlem av styret i Søndre Follo Brannvesen velges:

Ordfører i Ås, 10.06.09

Johan Alnes

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Formannskap
Kommunestyre

Vedlegg som følger saken trykt: (trykt i kommunestyrets innkalling)

Oversikt over aktuelle utvalg per mai 2009

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:

Søknad om fritak datert 30.04.09 og
legeerklæring, unntatt offentlighet jf. Offl.§ 13/FVL§13

Utskrift av saken sendes til:

Ann-Karin Sneis (Sp)
Valgte personer
Aktuelle utvalg
Politisk sekretariat for oppdatering av SRU, internett og styrevervregister

SAKSUTREDNING:**Fakta i saken:**

Ann-Karin Sneis(Sp) søker i brev av 30.04.09 om fritak fra sine politiske verv med unntak av kommunestyret på grunn av helsemessige årsaker.

Ann-Karin Sneis (Sp) har følgende verv:

Medlem av: <ul style="list-style-type: none"> • Kommunestyret • Hovedutvalg for teknikk og miljø • Representantskapet AL Liahøy • Søndre Follo Brannvesen - styret 	Varamedlem til: <ul style="list-style-type: none"> • Administrasjonsutvalget • Plankomiteen
--	---

Fritaksregler jf. Kommuneloven §15, 2. ledd:

”Kommunestyret og fylkestinget kan etter søknad fritta, for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjønne sine plikter i vervet”.

I følge kommentarutgaven til kommuneloven innebærer fritaksregelen i første rekke søkerens arbeidsforhold, dårlige helse eller andre velferdsgrunner som gjør det ekstra byrdefullt å oppfylle de plikter vervet medfører.

Finner kommunestyret at lovlig fritak er til stede, må det deretter vurderes om det rimelig å innvilge søknaden. Her må det tas hensyn til både søkerens og kommunens situasjon.

Opprykk og nyvalg:

Hovedutvalg for teknikk og miljø, jf. Kommuneloven §16, 3. ledd ” Dersom et medlem av et annet folkevalgt organ enn kommunestyre og fylkesting, kommunestyrekomité og fylkestingskomité trer endelig ut, velges nytt medlem, selv om det er valgt varamedlem. Organet skal suppleres fra den samme gruppe som den uttrådte tilhørte. Viser det seg at denne fremgangsmåten fører til at et kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av medlemmene i organet, skal det så langt det er mulig velges nytt medlem fra det underrepresenterte kjønn”.

Varamedlem, jf. kommuneloven § 16, 5.ledd:

Er antallet varamedlemmer eller en gruppes varamedlemmer til formannskapet, eller et annet folkevalgt organ valgt av kommunestyret blitt utilstrekkelig, kan kommunestyret selv velge ett eller flere faste eller midlertidige varamedlemmer. Suppleringsvalg skal skje fra den gruppen som har et utilstrekkelig antall varamedlemmer. Viser det seg at denne fremgangsmåten fører til at et kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av varamedlemmene til organet eller gruppens varamedlemmer, skal det så langt det er mulig velges nytt varamedlem fra det underrepresenterte kjønn. Myndigheten til å foreta suppleringsvalg til andre organer enn formannskapet kan delegeres til formannskapet.

Administrasjonsutvalgets varamedlemmer må velges av og blant formannskapets medlemmer og varamedlemmer, jf. Kommunens reglement pkt. 8.2.1.3.

Plankomiteen – Varamedlem må velges av kommunestyret, jf. Kommunens reglement pkt. 8.2.1.6. Ordfører ser det som nødvendig at vararekken suppleres og nyvalg foretas. Se avsnitt om varamedlem over.

Representantskapet til AL Liahøy og styret i Søndre Follo Brannvesen.
Nye medlemmer velges av kommunestyret.

Vurdering med konklusjon og begrunnelse:

Etter ordførerens vurdering kvalifiserer søknadsgrunnen til fritak av omsøkt verv i og med at det kan bli vanskelig å skjøtte alle politiske verv. Ann-Karin Sneis har ikke søkt om fritak fra kommunestyrevervet. Plassen som medlem av kommunestyret forblir uforandret.

Vedlegg**Aktuelle utvalg – Ann-Karin Sneis verv per 05.05.09****Kommunestyret**

Senterpartiet	
1. Marianne Røed Varaordfører 2. Odd Rønningen 3. Annett H. Michelsen 4. Ann-Karin Sneis	1. Leif Sundheim 2. Siv Merethe Gederaas Belbo 3. Kjell Andreas Tutturen 4. Tom Erik Torgersen 5. Arne Ellingsberg 6. Morten Gultvedt 7. Karl Mikkelsen

Administrasjonsutvalget

Medlemmer		Varamedlemmer	
1. Johan Alnes - Leder 2. Eli Kolstad	A A	1. Anne Odenmarck 2. Ivar Ekanger 3. Bjørn Bråte 4. Morten Lillemo (K-sak 13/09)	A A A KrF
3. Håvard Steinsholt - Nestleder	SV	1. Hanne Marit Gran 2. Saroj Pal 3. Karsten Nordal Hauken	SV SV SV
4. Arne Hillestad	FrP	1. Torill Horgen 2. Ove Haslie 3. Kjetil Barfelt (K-sak 6/09)	FrP FrP FrP
5. Egil Ørbeck	H	1. Gro Haug 2. Dag Guttormsen 3. Hilde Kristin Eide Marås	H H H
6. Marianne Røed	Sp	1. Annett H. Michelsen 2. Ann-Karin Sneis 3. Odd Rønningen	Sp Sp Sp
7. Eli Stokkebø	FF	1. Astrid Svingen 2. Anne Mari Hojem Borge 3. Audun Johannessen 4. Ulrika Oterholm	FF FF UDF UDF

Hovedutvalg for teknikk og miljø (HTM)

(inkl. Det faste utvalg for plansaker, lovpålagt)

Medlemmer		Varamedlemmer	
1. Joar Solberg	A	1. Else Jorunn Vestby	A
2. Bjørn Bråte	A	2. Kari Petterson	A
3. Grete Grindal Patil - Nestleder	KrF	4. Kristin Ohnstad	A
		5. Morten Lillemo	KrF
		6. Bonsak Hammeraas	A
4. Håvard Steinsholt - Leder	SV	1. Kjersti Bakkebø Fjellstad	SV
		2. Ingunn Ramsfjell Taksdal	SV
		3. Trygve Roll-Hansen	SV
5. Kjetil Barfelt	FrP	1. Bjørn Leivestad	H
6. Ole Fredrik Nordby	H	2. Arne Hillestad	FrP
7. Kristin H. Torgersen	FrP	3. Kristian Sverre	H
		4. Terje Michaelsen	FrP
		5. Monica Langfeldt, jf.k- sak43/08	H
8. Ann-Karin Sneis	Sp	1. Siv Merethe Gederaas Belbo	Sp
9. Ivar Magne Sæveraas	V	2. Solveig Schytz (F-sak 13/09)	V
		3. Morten Gultvedt	Sp
		4. Inger Ekern	V

Plankomite

Medlemmer		Varamedlemmer	
1. Joar Solberg	A	1. Bjørn Bråte	A
2. Jan Sjølli	SV	2. Inger Sandfeld	SV
3. Grete Grindal Patil - Leder	KrF	3. Jan Aksel Næss	A
		4. Terje Eknes	A
		5. Bjørg Malme	KrF
4. Hilde Kristin Marås	H	1. Bjørn Leivestad	H
		2. Arne Hillestad	FrP
		3. Jan Ove Rikheim (K-sak 20/08)	H
5. Odd Rønningen - Nestleder	Sp	1. Ann-Karin Sneis	Sp
		2. Kim Tilley	Sp
		3. Siv Merethe Gederaas Belbo	Sp

Representantskapet for AL Liahøy

Medlemmer		Personlig vara	
1. Johan Alnes	A	Eli Kolstad	A
2. Ann-Karin Sneis	Sp	Aina O. Falsen	Sp
3. Ulf Oppegård	H	Gro Haug	H
4. Jan Sjølli	SV	Joar Solberg	A

SFB (Søndre Follo Brannvesen) – Styret

	Styret	Personlig vara
Frogn kommune	Jørn Beldring (H) Leder	Kjell Engebretsen (A)
Frogn kommune	Rita Hirsum Lystad (A)	Trine Tomter (H)
Ås kommune	Arne Hillestad (FrP) Nestleder	Ivar Ekanger (A)
Ås kommune	Ann-Karin Sneis (Sp)	Gro Haug (H)

